

บันทึกของเด็กชายคนอื่น

สุริยัน สุดศรีวงศ์

งต้น
66ป
15 ธ.2

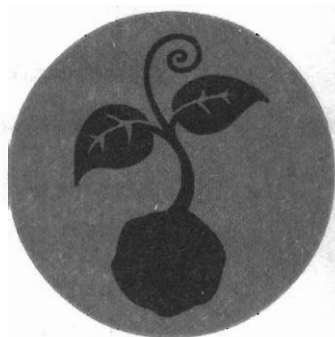

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ห้องสมุด ๑๐๐ ปี เยาว พรังพวงแก้ว

63711

บันทึกของเด็กชายก้อนดิน

AC 100 ศ866บ 2545 จ.2

BK0000002496

บันทึกของเด็กชายก้อนดิน

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

เลขานุการ ³ห้องสมุด ๑๐๐ ปี เยาว พรังพวงแก้ว 2545 จ.2

เลขทะเบียน 00000006

วันที่ 1 ธ.ค. 54

บันทึกของเด็กชายก้อนดิน

โดย สุริยัน สุตศรีวงศ์

จัดพิมพ์โดย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

อาคาร 3 ชั้น 5 ตึกกรมสุขภาพจิต ในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข

ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2951-1286-94 โทรสาร 0-2951-1295

พิมพ์ครั้งแรก : กรกฎาคม 2545

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ราคา 90 บาท

ออกแบบปกและภาพประกอบ : บริษัท ลายเส้น กราฟฟิค จำกัด

โทรศัพท์ 0-2729-3951 e-mail: laizengraphic@hotmail.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

สุริยัน สุตศรีวงศ์.

บันทึกของเด็กชายก้อนดิน.--กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. 2545

82 หน้า

1. รวมเรื่อง 1. ชื่อเรื่อง

ISBN 974-294-740-6

วรรณกรรม บันทึกของเด็กชายก่อนดิน เป็นการแปร
รูปข้อมูลสถานะสุขภาพของคนไทย ที่รวบรวมและแปลความโดย
นักวิชาการหลากหลายสาขาจำนวนหนึ่งให้มีรูปแบบการนำเสนอที่
สามารถสื่อความเข้าใจกับคนไทยทั่วไป โดยเอื้ออำนวยให้ใช้เวลา
สั้นๆ เพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจยาก อันเนื่องมาจากอุปสรรค
การใช้ภาษาทางวิชาการที่มีฐานคิดทางเทคนิคและลีลาการตีความ
หมายที่ซับซ้อน

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส) ตระหนักว่าการ
เตรียมเครื่องมือสำหรับสื่อสารกับผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมแสดงความคิด
เห็นร่วมกันอย่างเท่าเทียมกัน ในสมัชชาสุขภาพทั้งในระดับชาติ
และในระดับท้องถิ่น เป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดพื้น
ฐานเสมอภาคในการเข้าถึง รับรู้ และเข้าใจปัญหาสุขภาพรวม
ทั้งปัจจัยแวดล้อมต่างๆที่มีส่วนกำหนดสถานะทางสุขภาพของ
คนไทย ตลอดจนจะต้องสื่อให้มีความเข้าใจร่วมกันถึงแนวคิด
ยุทธศาสตร์ และวิธีการที่สังคมไทยควรจะมีร่วมกันขับเคลื่อน
ไปสู่สุขภาวะทางสังคมที่เป็นอุดมการณ์ร่วมกัน

วรรณกรรมเรื่องเล่าดังที่ปรากฏในมือของท่าน
เล่มนี้ จึงถูกจัดเตรียมขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว
อย่างไรก็ตาม การพัฒนากระบวนการสื่อสารความเข้าใจใน
กลุ่มประชาคมต่างๆ ที่เข้ามาร่วมสมัชชาสุขภาพจำเป็นต้องมี
วิวัฒนาการต่อไป ดังนั้นการทดสอบสมรรถนะในการสื่อความ
หมายที่ชัดเจนระหว่างประชาชนทั่วไป ประชาคม นักวิชาการ และ
เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงเป็นภารกิจสำคัญที่จะช่วยสะท้อนอุปสรรคของ
การสื่อความเข้าใจในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดการปรับแก้ให้ได้
เครื่องมือทำความเข้าใจที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อการสร้างความ
ร่วมมือที่เข้มแข็งในห้วงมวลสมาชิกของประชาคมสุขภาพต่อไป.

นายแพทย์ วิพุธ พูลเจริญ
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
กรกฎาคม 2545

๗	บ้านของผม
๑๑	ปู่มีกับย่ามา
๑๙	มาและไปกับถนน
๒๗	รถยนต์อีกคันหนึ่ง
๓๑	ไปตุนก
๓๙	ปู่กับย่าพาเที่ยวกรุง
๔๓	ม้าก้านกล้วย ปลาตะเพียนसान และนิทานในวันไฟดับ
๔๙	เยี่ยมไข้
๕๗	ลูกคนสุดท้าย
๖๓	ไข่นกกวาง
๗๑	จดหมายจากบ้าน

๑. บ้านของผม

สวัสดีครับ ผมเด็กชายกอนตินขอแนะนำตัวครับ ตอน
นี้ ผมกำลังเรียนหนังสืออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ที่โรงเรียน
ในกรุงเทพฯครับ แต่บ้านเกิดพื้นเพดั้งเดิมของผมไม่ได้อยู่ที่
เมืองหลวงแห่งนี้หรอกนะครับ ผมเองลืมหืมตาโล่งขึ้นมาใน
หมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดที่อยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลกรุงเทพฯนี่เอง
หมู่บ้านนี้มีชื่อว่า "บ้านหนองนกวิก" ครับ ไม่รู้เหมือนกันว่า
ชื่อหมู่บ้านของผมจะไปเข้ากับชื่อของหมู่บ้านของใครหรือเปล่าถ้า
บังเอิญชื่อไปคล้ายกันเข้า ลองเล่าเรื่องหมู่บ้านของคุณๆ ให้
ผมฟังบ้างสิครับ

ครอบครัวของผมเป็นตระกูลชาวนา ทำนาปลูกข้าว
สืบทอดกันมานานทีเดียวละครับ พ่อกับแม่ของผมตอนนี้ก็ยังทำ
นาอยู่ พ่อเล่าให้ผมฟังว่า เมื่อสมัยที่พ่อยังเด็ก แถวๆบ้านเรา
ทำนากันทั้งนั้น ถึงเวลาเกี่ยวข้าวที่ก็รวมกำลังกันมาช่วยกันลง
แขกเกี่ยวข้าวเป็นที่สนุกสนาน แต่พ่อก็เริ่มเป็นหนุ่ม นาข้าวก็

ฟังดูแล้วน่าเศร้านะครับ

พอเหล่าน้าตายทั้งหลายหายไป พวกควายชนิดใหม่ก็เข้ามาแทนที่ ชาวบ้านเรียกกันว่าควายเหล็กครับ ที่บ้านผมเองก็มีอยู่ตัวหนึ่งเหมือนกัน พ่อบอกว่าไว้ช่วยผ่อนแรงไถ่หุ่ยสองตัวในคอกมันบ้าง แต่ผมว่าพวกควายเหล็กนี่มันไม่น่ารักเลยนะครับ ญ่าฟางก็ไม่กิน กินแต่น้ำมัน แถมพ่นควันเหม็นๆ ออกมาเป็นประจำเวลาทำงาน ซี่เล่นก็ไม่ได้ แถมยังเก่งสู้เจ้าหุ่ยไม่ได้อยู่เรื่องหนึ่งด้วย เรื่องอะไรรู้ไหมครับ ก็เรื่องออกลูกไส้ละครับ ผมไม่เคยเห็นลูกๆของเจ้าควายเหล็กนี้สักตัวหนึ่งเลย

อยู่มาวันหนึ่ง พ่อกับแม่ก็ถามผมว่า โตขึ้นอยากจะเป็นอะไร จะเป็นครู เป็นหมอ หรือเป็นตำรวจ ทหาร ผมเองสนใจมากครับ เพราะไม่เคยคิดเรื่องนี้มาก่อนเลย ก็เลยตอบส่งๆ ไปว่า "เป็นชาวนามั่ง" เล่นเอาพ่อกับแม่งงไปเหมือนกัน แต่ไม่นานนัก แม่ผมก็ตั้งสติได้ ก่อนจะบอกกับผมว่า ไม่ว่าจะอยากเป็นอะไรก็ตาม จบชั้นป.6 ปีนี้ ปีหน้าพ่อกับแม่จะส่งผมไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กรุงเทพฯ แม่พูดกับผมว่าโรงเรียนมัธยมแถวบ้านเรามันเล็กเกินไป ไม่ก้าวหน้าทางการศึกษา ให้ไปเรียนที่กรุงเทพฯ ดีกว่า หูตาจะได้กว้างขวาง ผมก็สงสัยอยู่เนะครับว่าโรงเรียนประจำจังหวัดบ้านเราก็คงจะสนามกว้างขวาง ไม่เห็นเล็กอย่างที่แม่ว่าสักหน่อย เอ...หรือว่าโรงเรียนเมืองกรุงมันคงจะใหญ่น่าดูสินะ

นับนิ้วไล่เวลาไม่นานนัก ผมก็จบชั้นป.6 แล้วก็เข้ามาเรียนหนังสือในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เป็นเด็กผู้ชายตัวเล็กๆ ตัวดำๆเพียงคนเดียวจากบ้านหนองนกวิกที่

เข้ามาเรียนที่นี่ ผมได้เจอเพื่อนใหม่ๆมากมาย มีอะไรน่าสนใจ
สนทนาก็ทำเยอะ จนวันหนึ่งครูประจำชั้นบอกกับพวกเรา
พวกเราควรจะหัดเขียนบันทึกประจำวันกันทุกคนเพราะเป็นสิ่งที่ดี
ผมเองเป็นเด็กเชื่อฟังคุณครูอยู่แล้วครับ ก็เลยรีบทำตามทันที
ช่วงแรกๆ ผมก็เขียนเรื่องราวที่พบที่ได้ทำอยู่ทุกวัน แต่อยู่มา
วันหนึ่ง ผมเกิดรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดขึ้นมาเป็นอันมาก เรื่องราวก็
เปลี่ยนไป ผมเริ่มบันทึกเรื่องราวในหมู่บ้านตั้งแต่จำความได้ ทั้ง
สถานที่ ทั้งบุคคล จากนั้นผมก็เอาสมุดบันทึกไปให้คุณครูอ่าน
พร้อมกับถามว่า ผมทำถูกหรือผิดครับ คุณครูประจำชั้นไม่ว่า
อะไร อ่านบันทึกของผมจนจบ จากนั้นก็เอาไปอ่านให้เพื่อนๆ ฟัง
กันเป็นที่สนุกสนาน

ถ้าผู้อ่านอยากรู้เรื่องราวของบ้านหนองนกวิก
ของผมละก็ ตามผมมาสิครับ ผมจะเล่าให้ฟัง

2. ปู่มีกับย่ามา

หลายคนคงจะสงสัยว่า ทำไมผมถึงมีชื่อว่า เด็กชาย กอนติน ชื่อนี้มีที่มาที่ไปอย่างไร ผมจะเล่าให้ฟังครับ

พ่อกับแม่เล่าให้ผมฟังว่า หลังจากที่พ่อกับแม่แต่งงานอยู่กินกันมานานหลายปี ก็ยังไม่มีวีแววจะมีลูกสักที จนคนรุ่นพ่อแม่มีลูกกันไปคนละหลายคนแล้ว ทั้งพ่อแม่ผมก็ได้เที่ยววนเวียนศาลาล่าวไปทั่ว พ่อผมมักจะบอกกับใครๆว่าทำไมตัวเองถึงมีลูกยากเย็นนัก ไม่ยอมมาเกิดสักที ถ้าเอาตินปั้นแล้วเสกให้เป็นเด็กได้สักคนก็จะทำไปแล้ว พ่อผมคงจะพูดแบบนี้อยู่บ่อยๆ กระทบกระตือรือร้น แม่ผมก็เลยฝันว่าได้เอาตินเหนียวมาปั้น แล้วกลายเป็นเด็กขึ้นมาจริงๆ จากนั้นไม่นานนักแม่ก็แพ้ท้อง แล้วผมก็เกิดขึ้นนี่ละครับ

แต่ชื่อกอนตินนี้ พ่อกับแม่ไม่ได้เป็นคนตั้งให้ผมหรอกนะครับ เพราะตอนผมคลอดออกมาไม่นานนัก พ่อผู้กำลังเห่อลูกคนแรก ก็ได้อุ้มผมไปหาผู้ใหญ่ผู้ใหญ่ในหมู่บ้านหนองนกแก้วของเรา

ให้ช่วยตั้งชื่อให้ ตอนนั้นผมยังเล็กเกินกว่าจะจำอะไรได้หรอกครับ พ่อเล่าว่า ผู้ใหญ่ประจำหมู่บ้านคุณนั้นอุ้มผมไปพิจารณาคูหนึ่ง หลังจากพ่อเล่าเรื่องความฝันของแม่แล้ว ท่านก็พูดขึ้นว่า "ลูกของเอ็งนี่มันตัวหนักดีจริงๆนะ เนื่อก็กแน่นยังกะเอาดินเหนียวมาปั้น แถมยังตัวดำเหมือนเอ็งอีก ฟังจากที่เมียเอ็งฝันแล้ว ข้าว่าให้มันชื่อว่าไอ้กอนดินดีกว่าละดูท่าทางมันจะเป็นคนธาตุดินเสียด้วยสินะ"

จากนั้นมา ผมก็มีชื่อว่าเด็กชายกอนดินครับ

ตอนที่ผมยังเป็นเด็กแดงๆ อายุแค่ 3 วัน ตอนนั้นละครับเป็นครั้งแรกที่ผมได้พบกับผู้อาวุโสแห่งหมู่บ้านหนองนกกวัก ซึ่งเป็นผู้ตั้งชื่อให้ผม ท่านทั้งสองเป็นคนแก่ใจดีที่ใครๆก็รักและเคารพ ใครๆเรียกว่าปู้มกับย่ามาครับ หลังจากนั้นไม่นานผม ก็ได้มายังบ้านของปู้มกับย่ามาอีกบ่อยๆ ครับ ตอนเล็กๆ ไม่พอกับแม่คนใดคนหนึ่ง จะต้องเป็นคนอุ้มผมมาเที่ยวบ้านปู้มกับย่าเสมอ จนผมเริ่มรู้ความพูดได้เดินได้ จนเข้าโรงเรียนผมก็ยังชอบมาเที่ยวที่นี่เสมอ

ตอนผมอยู่ชั้นป.6 ทั้งปู้มกับย่าก็มีอายุประมาณ 70 กว่าปีแล้ว แต่ยังแข็งแรงสุขภาพดีอยู่ เดินเหินคล่องแคล่ว หูตาก็ยังดีทำงานไร่สวนนาก็ยังพอไหว แต่ปู้มไม่ได้ทำนามากมายหรอกครับ ทำเพียงนาแปลงเล็กๆ พอมีข้าวเก็บไว้กิน ทัวทั้งบริเวณบ้านปู้มกับย่าเต็มไปด้วย ต้นไม้ใบหญ้าชนิดต่างๆมากมาย รวากับป่ามีทั้งไม้ใหญ่ยืนต้น ไม้ผลชนิดต่างๆ ผักพื้นบ้านก็มากครับ ผมเคยได้ยินคนถามท่านทั้งสองว่า มีที่ทางตั้งเยอะแยะทำไมไม่ให้เขาเข้าทำนามากกว่านี้ละ ปู้มบอกคนถามว่า

"ปลูกทำไมเยอะเยะ ปลูกแค่พอกินก็พอแล้ว ปลูกป่าให้นก
กาสัตว์เล็กสัตว์น้อยมันได้อาศัยอยู่อาศัยกินกันบ้างดีกว่า คนแก่ๆ
อย่างข้าสองคนจะกินจะอยู่อะไรกันมากมาย"

บรรดาผู้คนในหมู่บ้านพอได้ยินคำตอบของปู่มีกับย่ามาก็
พากันลงไปตามๆ กัน บางคนก็แอบไปนินทาว่าร้ายลับหลังก็มี
หาว่าทั้งคู่เป็นคนแปลกๆ ปล่อยให้บ้านรกเป็นป่า แถมยังพูดอีกว่า
โดยเฉพาะปู่มีน่าจะแปลกกว่าเพราะชอบออกไปเดินเล่นแถวๆ
หนองน้ำประจำหมู่บ้าน คอยเฝ้าดูนกน้ำชนิดต่างๆ เสมอ

ไม่ว่าพวกผู้ใหญ่จะพูดว่ายังไงก็ตาม แต่ผมกับเพื่อนๆ ก็
ชอบไปเล่นกันที่บ้านปู่กับย่าเสมอครับ เราเล่นกันสนุกเพราะมี
ต้นไม้เล็กไม้ใหญ่มากมาย รมัครัมไปหมด แถมบางต้นยังมีลูกไม้
อร่อยๆ ให้เราชิมอีกด้วย โดยเฉพาะพุทราต้นใหญ่ที่ลูกกินได้ ต้น
ก็น่าปีนเล่น แต่ถ้าเราจะเก็บลูกไม้ผลไม้อะไรกินก็ต้องขออนุญาต
ปู่กับย่าเสียก่อน บางวันถ้าเราเล่นกันเพลินไป จนถึงเวลากินข้าว
ผมกับเพื่อนๆ ก็อาจจะได้ฝากท้องที่บ้านนี้ด้วยก็ได้ ผมกับเพื่อนๆ
เลยได้รู้อีกว่า ปู่มีกับย่ามากินข้าวกล้องเป็นประจำครับ ปู่มีบอก
ว่า แต่ก่อนนี้ปู่ดำข้าวกินเอง แต่ตอนนี้ชักไม่ไหว ไม่นานมานี้
ปู่ก็เลยเข้าเมืองไปซื้อเครื่องสีข้าวเครื่องเล็กๆ มาใช้ ย่ามาบอก
กับผมและเพื่อนๆ ว่า แต่ก่อนนี้คนไทยเรากินข้าวกล้องหรือ
ข้าวซ้อมมือกันมานานแล้ว เพิ่งจะเปลี่ยนมากินข้าวขัดสีจนขาว
เมื่อไม่นานมานี้เอง

"ปู่กับย่ามันคนโบราณ กินข้าวขาวแล้วมันไม่ค่อยชินก็ต้อง
กินอย่างนี้แหละ"

ผมสงสัยว่าที่ปู่กับย่ายังแข็งแรงอยู่อย่างนี้ คงเป็นเพราะ
ทั้งสองท่านกินข้าวกล้องเป็นประจำระมัง

นอกจากสวนป่าของปู่กับย่าที่ดึงดูดให้ผมชอบไปที่บ้านปู่
กับย่าแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ผมชอบก็คือหนังสือครับ ผมว่าที่บ้านของปู่
กับย่าต้องเป็นบ้านที่มีหนังสือมากที่สุดในหมู่บ้านแน่ๆ เลย อาจ
จะมากกว่าอีกหลายๆหมู่บ้านด้วย ทุกๆเช้า ผมเห็นปู่มีกับยามา
นั่งอ่านหนังสือพิมพ์เสมอผมชอบมาซุกอยู่ที่นี่นั่งดูหนังสือที่มีรูป
ภาพสวยเป็นเวลานานๆ พอเริ่มเช้าเรียนหนังสือ ผมก็เลยเป็นเด็ก
ที่อ่านหนังสือได้คล่องได้เก่งกว่าใครๆ ในรุ่นนั้นเลยครับ ข้อนี้เอง
ปู่กับย่าก็เลยเอ็นดูผมเป็นพิเศษ

วันหนึ่งผมถามคำถามที่สงสัยมานานกับปู่

"ปู่ครับ ผมสงสัยว่าที่ปู่ตั้งชื่อให้ผมว่าก้อนดิน เพราะผม
ตัวดำ แถมยังเป็นคนธาตุดิน คนธาตุดินเป็นยังไงครับ"

ปู่มีหัวเราะ พร้อมกับตอบคำถามที่ผมสงสัยมานานว่า

"ถ้าจะสงสัยอยู่นานสินะ เจ้าก้อนดิน ไม่เป็นไร ปู่จะอธิบาย
ให้ฟัง" แล้วในวันนั้นนั่นเองผมก็ได้รู้เรื่องราวน่าสนใจอีก
หนึ่งเรื่อง

ปู่อธิบายให้ผมฟังว่าสิ่งมีชีวิตทั้งหลายในโลกใบนี้ ร่างกาย
ล้วนแต่ประกอบขึ้นด้วยธาตุ 4 ทั้งสิ้น เจ้าธาตุสี่ที่ว่านี้ ได้แก่ ดิน
น้ำ ลม ไฟ นั่นเอง

"แล้วไอ้เจ้าดิน น้ำ ลม ไฟ ที่ปู่ว่ามันจะกลายมาเป็น
ตัวคนหรือตัวผมได้ยังไงครับ" ผมถามต่อด้วยความงุนงง

"อ้าวเอ็งไม่รู้อะไร ธาตุทั้ง 4 มันประกอบกันเป็นตัวเองได้

ยังงี้ เจ้าตัวธาตุดินมันเป็นของแข็ง ของมีรูปชัดเจน มันก็กลายเป็นเนื้อเป็นหนัง เป็นเอ็นเป็นกระดูกของคนเรายังไงละ เหมือนกับที่มันกลายเป็นต้นไม้ เป็นภูเขา เป็นก้อนดินที่ชัดเจน ส่วนไอ้เจ้าธาตุน้ำ รูปร่างมันก็ไม่คงที่ ไหลไปไหลมา แต่มันก็ชุ่มฉ่ำซึมซับได้ธาตุน้ำมันก็เลยกลายเป็นเลือด เป็นน้ำหนองน้ำต้อยในตัวเอง เหมือนน้ำที่อยู่ตามทะเลแม่น้ำลำธาร หรือน้ำที่ซึมอยู่ในดิน เหมือนเลือดในตัวของตัวเองนั่นละสิ"

ปู้มีเล่าพลางจับน้ำมะตูมแก้คอแห้งไปด้วย

"แล้วธาตุลมกับธาตุไฟละครับปู้ มันไม่น่าจะมาอยู่ในตัวคนเราได้" ผมซักต่ออย่างไม่ชักช้า "เจ้าธาตุลมกับธาตุไฟ สองธาตุนี้ มันเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ มันเป็นของที่ไม่คงรูป มันวูบวาบเคลื่อนที่ไปเรื่อย ๆ ไอ้เจ้าไฟนี่เราพอจะมองเห็นบ้าง แต่เจ้าธาตุลมนี่มองไม่เห็นเลย แต่เรารู้ว่ามันมีอยู่ เช่น ลมภายนอกที่พัดผ่านไปมาให้เรารู้สึก ส่วนในตัวเราก็มีธาตุลมที่สำคัญอยู่ก็คือลมหายใจยังงี้ละ เวลาคนหรือสัตว์ตายก็หยุดหายใจ เราก็เรียกว่าหมดลม ชีวิตก็หมดไปเพราะธาตุ 4 ไม่ครบ

ส่วนธาตุไฟก็คือไฟภายในตัวที่ทำให้เราตัวอุ่นอยู่ได้ ย่อยอาหารได้ ไฟภายนอกดวงโตที่เอ็งเห็นอยู่ทุกๆเช้า ก็ดวงอาทิตย์ยังงี้ละ พอคนเราตายลงธาตุไฟหมดไป ตัวก็เลยเย็นลง แล้วก็แข็งไม่ช้าธาตุอื่นก็สลายไป เน่าเปื่อยจนหมดก็พอจะหลงเหลือบ้างก็คือกระดูกที่เป็นธาตุดิน เอ็งคงพอจะเข้าใจนะ"

"แล้วทำไมปู้ถึงบอกว่าผมเป็นคนธาตุดินล่ะครับ"

"อ้าว ข้าดูลักษณะเอ็งแล้วมันเหมือนพ่อนี่นา เจ้ามัน

คนกระตือรือร้น ขี้ล้าแข็งแรง ทำจะล้าสัน แกมผมดกผิวคล้ำอีก
ธาตุดินน่าจะเป็นเจ้าเรือน ไม่เหมือนเจ้าจุกกับเจ้าก้าน เพื่อนของ
เจ้าทั้งสองคน เจ้าสองตัวนั้นผอมบาง ขี้ร้อน แร้งน้อย ไม่ค่อยอึด
ทำจะมีลมหรือไฟ เป็นเจ้าเรือนมากกว่า"

ปู่อธิบายให้ผมฟังว่า เจ้าธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ ในตัวเรา
จะแสดงลักษณะเด่นไม่เหมือนกันในแต่ละคน อย่างผมมีลักษณะ
ของธาตุดินเด่น ก็มีธาตุดินเป็นเจ้าเรือน ปู่ยังบอกอีกว่า แค่เรา
มีความรู้เรื่องธาตุ 4 นี้ให้ดี เราก็จะมีความสุขได้เพราะเราจะรู้จัก
รู้อยู่รู้ทำงานให้เหมาะกับธาตุเจ้าเรือนของเราได้แต่ปู่กลับบ่นขึ้นว่า

"คนสมัยนี้ มันกินมันอยู่ตามความอยากมากกว่าและ
ชอบอยู่ตามกิเลส ไม่ค่อยเผ็ดดูเผ็ดฟุ้งร่างกายตัวเอง มันก็เลยป่วย
เลยทุกข์กันมาก คนธาตุไฟเจ้าเรือน ก็ชอบกินของแสลงกับ
ธาตุของตัวเอง ชอบกินของเผ็ดของร้อนเข้าไปเสริมธาตุไฟ กิน
ทุเรียนจนร้อนใน ไม่รู้จักกินของรสขมรสเย็นเป็นประจำมันก็เป็น
ทุกข์นะสิ"

"แล้วปู่ทราบเรื่องเหล่านี้มาจากไหนครับ" ผมรีบถามต่อ
ทันที

"ข้าก็จำเรียนท่องจำสืบต่อมาจากบรรพบุรุษอีกทีนะสิ คน
รุ่นก่อนนะ มีความรู้มากมาย ตอนหลัง ข้าก็มาศึกษาเพิ่มเติมเอา
จากตำราตำราอีกหลายเล่ม จนมีความรู้พอตัวละวะ เออเย็นแล้ว
เอ็งอยู่กินข้าวเย็นซะทีนี่เถอะ วันนี้ข้าทำกับข้าวเหมาะกับคน
ธาตุดินเป็นเจ้าเรือนอย่างเอ็งเสียด้วยสิ"

เย็นวันนั้นผมกินข้าวเสียฟุ้งกันไปเลย ของโปรดของผม

ทั้งนั้นครับไม่ว่าจะเป็นยำถั่วพู แกงเผ็ดไก่ใส่ผักทอง ปลาสุเลา
เค็มทอด ยำมาบอกผมว่า ผมควรกินอาหารที่มีรสฝาด หวาน
มันเค็มจึงจะดี ส่วนของหวานเป็นถั่วเขียวต้มน้ำตาลครับ

วันนี้ผมอิ่มแล้ว ปูบอกว่า คนธาตุดินนอนเก่ง ผมขอตัว
ไปงีบก่อนละครับ

๓. มาและไปกับถนน

ปู้มี มีชื่อเต็มๆว่าบุญมี ส่วนย่ามา ก็มีชื่อเต็มๆว่าย่าบุญมาครับ คุณผู้อ่านคงจะสงสัย เอ...ท่านผู้เฒ่าทั้งสองคน ไม่มีลูกมีหลานบ้างหรือไร ทำไมถึงอยู่กันสองคนเท่านั้น ผมเคยสอบถามพ่อกับแม่เรื่องนี้ดูแล้ว ก็เลยได้รู้ว่าปู้มีกับย่ามามีลูกตั้ง 6 คน นะครับ แต่ทุกคนไม่มีใครปักหลักอยู่ที่บ้านเกิดสักคนเดียว แยกย้ายไปทำกินที่อื่นกันหมด ผมเองก็เคยถามปู้มีกับย่ามาว่าลูกๆทั้ง 6 คน เขาไปอยู่ที่ไหนกัน ย่ามากลับตอบคำถามที่ทำให้ผมแสนสงสัยว่า

"ลูกๆของย่ามันไปกับถนน พอมีถนนตัดผ่านเข้ามาก็มาพาผู้พาคคนหายไปจากหมู่บ้านเยอะเยอะเลยรู้ไหมล่ะลูก"

แล้วปู้มีก็เล่าให้ผมฟัง แต่ก่อนตอนผมยังไม่เกิด หมู่บ้านของเรายังไม่มีถนนหนทางที่ดีๆ หรือถนนครับ ไปไหนมาไหน ถ้าไม่อาศัยเรือแพไปทางน้ำ ก็ต้องเดินตัดทางผ่านไร่นาป่าเขากันเป็นวันๆ ตอนหลังก็มีการตัดถนนที่ดีๆเข้ามาในหมู่บ้าน พอมีถนน

ไฟฟ้าก็เข้ามาด้วย ผู้คนในหมู่บ้านดีใจกันใหญ่ รวมทั้งปู่กับย่าด้วย แต่ไม่นานนักลูกๆ ทั้ง 6 คน ก็เริ่มไม่อยากจะอยู่ที่บ้านเกิด อยากจะแยกย้ายกันไปตามทางของแต่ละคน ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดีนะครับ แต่ปู่มีบอกว่า

"ลูกๆ ของปู่มันเห็นโลกภายนอกจากโทรทัศน์ เห็นจากหนังสือต่างๆ ที่เข้ามาขายในหมู่บ้าน มันก็น่าจะต้องอยู่หรือคณะที่ได้เห็นโลกกว้างขึ้น แต่ปู่สงสัยว่า โลกกว้างๆ ที่มันเห็นจะจริงหรือเปล่า เพราะเราเห็นมันในกล่องแคบๆ ไปหนึ่งเท่านั้นนี่นา แถมบางทีสีสันทันยังผิดยังเพี้ยนเสียอีกด้วย"

ย่ามาก็เสริมต่อว่า

"ลูกๆ ของย่ามันก็เลยเริ่มรู้สึกว้า หมู่บ้านนี้นันไม่น่าอยู่ มันไม่ทันสมัย ไม่มีแสงสี ดูไม่มีสตางค์ แต่ละคนก็เลยแยกย้ายกันไปไปตามถนนที่เข้ามาสู่หมู่บ้าน ทั้งให้ย่ากับปู่อยู่ด้วยกันนี่แหละ"

นี่ๆ ดูแล้วผมชักกลัวเจ้าถนนสายนี้แล้วสิครับ ผมเองก็จากบ้านหนองนกแก้วมาเรียนที่เมืองกรุง ก็ด้วยเจ้าถนนสายนี้เหมือนกัน

บ่ายวันหนึ่ง ผมกำลังนั่งเล่นกับเพื่อนๆ ที่บ้านปู่กับย่า รถกระบะแสนสวยใหม่เอี่ยมก็แล่นมาจอดที่หน้าบ้านพอดี พวกเรารีบเฮลโลกันเข้าไปรุมดู ในหมู่บ้านเราก็มีรถอยู่มากมายหรือคณะครับ แต่รถใหม่ๆ สวยๆ นานๆ จะเข้ามาสักทีหนึ่ง ยังไม่ทันจะหายตื่นเต้น รถกระบะอีกคันใหม่และก็สวยไม่แพ้คันแรก ก็แล่นตามเข้ามาจอด เล่นเอาเราตื่นเต้นยกกำลังสอง ผมกับเพื่อนๆ ก็รีบวิ่งไปดูรถอีกคันทันที แล้วเจ้าของรถกระบะทั้งสองคนก็ก้าวออกมา เจ้า

ของรถทั้งสองคนเป็นผู้ชายครับ

คนแรกผมว่าอายุคงจะรุ่นราวคราวเดียวกับพ่อผม อาจ
จะแก่กว่าไม่กี่ปี ส่วนอีกคนหนึ่งผมว่า คงจะอายุพอๆ กับพ่อผม
แน่เลย

ผู้ชายทั้งสองคน ท่าทางจะรู้จักกันดี ตรงเข้าทักทาย จับ
ไม้จับมือกันเป็นการใหญ่ เอ...ผมว่าเขาทั้งสองคนนี่หน้าตาคล้าย
กันนะครับ ท่าทางจะเป็นพี่น้องกันแน่ แต่ผมสงสัยว่า ผู้ชายทั้ง
สองคนนี่ ผมรู้สึกคุ้นๆ หน้าคล้ายใครบางคนที่ผมรู้จักดีคนหนึ่ง
ทั้งสองคนหัวขาวของพระรูงพระรังออกมาจากรถ เดินไปที่หน้าบ้าน
ปู่มีกับย่ามา ทั้งคู่ตะโกนว่า

"พ่อ แม่ ฉันสนิทกับสมปองกลับมาเยี่ยมพ่อกับแม่แล้ว"

ที่แท้ทั้งคู่ก็เป็นลูกของปู่กับย่านั้นเอง ผมก็เลยรีบวิ่งกลับ
บ้านไปบอกแม่ทันที แม่บอกผมว่าเย็นนี้ ถ้าพ่อกลับมาจะชวนไป
เยี่ยมเพื่อนเก่า วันนี้ไม่ควรไปรบกวนปู่กับย่า

วันรุ่งขึ้นเป็นวันเสาร์ ผมไม่ต้องไปโรงเรียน ก็เลยได้ตาม
พ่อกับแม่ไปที่บ้านปู่บุญมีกับย่าบุญมา ได้ฟังผู้ใหญ่ทั้งสองคนทั้ง
วัน ได้รู้อะไรอีกมากมายเลยครับ

ผู้ชายทั้งสองคนเป็นลูกคนโตกับคนรองของปู่กับย่า
คนแรกอายุแก่กว่าพ่อผมนิดหน่อย ชื่อลุงสมนึก อีกคนหนึ่งรุ่น
เดียวกันกับพ่อของผม ชื่อว่าลุงสมปองครับ ทั้งสองคนออกไปทำ
งานนอกหมู่บ้านก่อนผมจะเกิดตั้งนานมาแล้วครับ ลุงสมนึกกับลุง
สมปองทำอะไรมีสตางค์เยอะนะครับ นอกจากมีสตางค์ซื้อรถสวยๆ
มาขับ ชื่อของฝากปู่กับย่ากับใครๆ มากมาย ยังแจกสตางค์ให้กับ

พวกเด็กๆอย่างเราทุกคน คนละเยอะแยะเลยครับ พวกเพื่อนผม
พอได้รับแจกเงินก็พากันดีใจวิ่งหายกันไปหมด มีแต่ผมนี่แหละครับ
ที่ยังนั่งฟังพวกผู้ใหญ่คุยกัน ผมก็อยากรู้สิครับว่าลุงทั้งสองคนทำ
ยังไปถึงได้มีเงินทองมากมายแบบนี้ เพื่อผมจะเอาอย่างบ้าง

นั่งฟังพวกผู้ใหญ่คุยกันอยู่หลายชั่วโมง ผมก็เลยรู้ว่า ลุง
สมนึกไปซื้อที่ทำไร่อยู่จังหวัดอื่นไกลจากที่นี่มากเลยครับ ปลูกพืช
ผลขายหลายชนิด ฟังลุงสมนึกคุยกับพ่อผมเรื่องเงินทองแล้ว
ดูน่าตื่นเต้นตื่นครับ ขายของที่หนึ่งได้เงินหลายหมื่นหลายแสน
มีนาถึงได้มีเงินซื้อรถสวยๆ ได้ แต่ทำไมดูท่าทางลุงสมนึกถึงดูไม่
ค่อยมีความสุขยังงั้นไม่รู้ หน้าตาคร่ำคร่า แกมนั่งปรับทุกข์กับปู่
กับย่าอยู่นานทีเดียวครับ ผมได้ยินลุงสมนึกพูดว่า

"ฉันเหนื่อยจริงๆนะพ่อ ทำไร่นะ มันขายได้เงินเยอะแยะ
ก็จริง แต่ค้าขายฆ่าแมลง ฆ่าวัวพืช ค่าปุ๋ย มันกินเข้าไปแล้วมาก
มายไหนจะค่าจ้างคนงานอีก ชำร่ายบางปีผลผลิตเกิดราคาคตก
ฉันก็แย่ไปเหมือนกัน ได้กำไรปีๆ หนึ่งไม่มากหรอก สู้เจ้าสมปอง
ไม่ได้เป็นหัวหน้าคนงานในโรงงานถึงสิ้นเดือนก็รับเงินเดือน
สบายไป"

ลุงสมปองลูกชายคนรองของปู่กับย่าก็เลยรีบพูดขึ้นบ้างว่า

"อ้าว พูดอย่างนั้นได้ยังไงละพี่ ฉันเองคุมงานในโรงงานก็
เหนื่อยเหมือนกัน คนงานแต่ละคนร้อยพ่อพันแม่ปัญหา ก็มีมากมาย
แถมตอนนี้ของที่โรงงานผลิตก็ขายไม่ค่อยได้ส่งออกได้น้อย คนงาน
โดนปลดไปเยอะ ที่เหลือก็เลยเหนื่อยกันมากหน่อย"

แล้วลุงสมนึกกับลุงสมปอง ก็ผลัดกันเล่าเรื่องต่างๆ อีก

มากมายเลยครับ พังดูแล้วน่าสงสารนะครับ ลุงสมนึกอดส่ำห์ลงทุน
ตั้งเยอะเยอะ ปลุกพืชอะไรขึ้นมาสักอย่างหนึ่ง หวังว่าจะขายได้เงิน
กลับมาเยอะๆ แต่อยู่ดีๆ ใครก็ไม่รู้มากตราคาลุงก็เลยแยะไป
ส่วนลุงสมปองนั่งผลิดของอะไรขายในโรงงานอยู่ดีๆ พอประเทศ
อื่นที่อยู่ไกลโพนเกิดรบกันขึ้นมา ของในโรงงานของลุงสมปองก็
เกิด ขายไม่ได้ขึ้นมา ลุงสมปองก็กลุ้มไปเหมือนกัน แต่ปัญหาของ
ลุงทั้งสองคนนี่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งนะครับ คือปัญหาเรื่อง
คนงานในโรงงานลุงสมปองทำอะไรจะแย่น้อยมีคณงานตั้งเป็นพันๆคน
ปัญหาคงเยอะน่าดู แถมลุงทั้งสองคนก็บอกว่า หมูนี้สุขภาพไม่ค่อย
จะดี ลุงสมนึกบอกว่า เป็นเพราะใช้ยาฆ่าแมลงในไร่มากไป ส่วนลุง
สมปองก็บอกว่า ในโรงงานอากาศไม่ดี เสี่ยงก็ดัง สารพิษก็มาก
ทั้งคู่เลยป่วยบ่อย เอ...ผมชักไม่อยากมีเงินเยอะ แล้วป่วยบ่อยๆ
แล้วละครับ ก่อนผมจะกลับ ยังได้ฟังปู่บุญมีบอกกับลุงทั้งสองคนว่า

"ข้าบอกเอ็งแล้ว ทั้งคู่ นั่นแหละ เอ็งมันไปไกลถิ่นไกลที่
แถมไปทำงานที่เอาใจเครื่องจักร ไม่ได้เอาใจคน เจ้าสมนึกเอ็งปลุก
พืชอยู่ชนิดเดียว ถ้าโรงงานเขามีปัญหาไม่รับซื้อขึ้นมา เอ็งก็ใช้ของ
ที่เอ็งปลูกยังชีพไม่ได้ ส่วนเจ้าสมปองก็เหมือนกัน ไอ้พวกชิ้นส่วน
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่โรงงานเอ็งผลิดอยู่นั้น มันยังกินเข้าไม่ได้
ใหญ่ ถ้าส่งออกไม่ได้เอ็งไม่มีเงิน เอ็งก็ตายแน่ๆ แล้วพวกคนงาน
ในไร่นะ พวกเขาก็มาจากที่ต่างๆกันทั้งนั้น ที่ที่พวกเขามาอยู่
มันไม่ใช่บ้านที่แท้จริง ก็เลยไม่มีใครรักที่ทำงานอย่างแท้จริง คิดว่า
มาอาศัยอยู่ชั่วคราว ปัญหามันก็เลยเยอะยังงี้ละ เชื้อข้าเถอะกลับ
มาอยู่บ้านเรดีกว่า"

แต่ลุงสมนึกกับลุงสมปองตอบว่า

"ไม่ได้หรอกพ่อ ฉันทั้งคู่เดินทางไปไกลแล้ว จะหันกลับ
คงยาก แต่ก็ขอคิดดูก่อนนะพ่อ"

ลุงทั้งสองคนอยู่บ้านเราได้แค่ 2 วันเท่านั้น ก็ต้องกลับ
ไปทำงาน ผมเฝ้ามองรถกระบะทั้งสองคันแล่นจากไปตามถนน
ถนนที่ปู่กับย่าบอกว่า มาพาลูกๆ ของแกจากไป ถัดไปอีกเพียงหนึ่ง
อาทิตย์ ลูกของปู่มีกับย่ามาอีกคนหนึ่งก็กลับมา มาตามถนนสาย
นี้เหมือนกัน

๔. รถยนต์อีกคันหนึ่ง

เย็นวันหนึ่ง หลังเลิกเรียน ผมกำลังเดินกลับบ้านพร้อมเพื่อน ตอนที่ผ่านบ้านปู้บุญมีกับบ้านบุญมานั้น พวกเราเห็นรถยนต์คันหนึ่งจอดอยู่หน้าบ้าน คราวนี้ไม่ใช่รถกระบะหรือกระบี่ แต่เป็นรถเก๋งคันเบ้อเรอเลย น่าสนใจกว่ารถกระบะคราวที่แล้วอีก พวกเรารีบเข้าไปมองดูตามเคย รถคันนี้ท่าทางจะแพงกว่าคันก่อนเยอะนะครับ

ในที่สุด ผมก็ได้รู้จักเจ้าของรถ ก็ลูกชายของปู้กับย่าโงละครับ อายุน้อยกว่าพ่อผมนิดหน่อย ชื่อว่าสมศักดิ์ครับ ผมว่าน่าสมศักดิ์ต้องมีสตางค์มากกว่าลุงสมนึกกับลุงสมปองแน่เลย เพราะมีของฝากมาเยอะกว่า แจกสตางค์ให้เด็ก ๆ อย่างเราก็มากกว่า น่าสมศักดิ์พักอยู่กับปู้กับย่าหลายวันทีเดียวผมก็ได้ฟังพวกผู้ใหญ่คุยกันมากน้อย

น่าสมศักดิ์รูปร่างค่อนข้างจะอ้วนครับ พูดคุยสนุกสนานดีตลอดสามสี่วันที่พักอยู่ที่หมู่บ้านเรามีพรรคพวกเพื่อนฝูงมาหาไม่

ได้ขาดครับ ผมเห็นพวกผู้ใหญ่ทั้งวงตี๋มสุรากันแทบทุกเย็น บางวันตี๋มตั้งแต่เย็นจนถึงเช้าแหละครับ ไม่เห็นน่าสนุกตรงไหนเลย วันหนึ่งยาบุญมากก็เลยถามน้าสมศักดิ์ว่า

"เจ้าศักดิ์ ปรกติ เอ็งชอบตี๋มมากขนาดนี้หรือเปล่า ข้าเป็นห่วงสุขภาพเอ็ง ทั้งเหล้า เบียร์ บุหรี่ แถมยังทำงานหนักอีก"

น้าสมศักดิ์ที่นั่งอยู่ในวงเหล้าตอบยาบุญมีว่า

"โอ้ แม่ อาชีพนักขายอย่างฉัน มันก็ต้องสังสรรค์เฮฮา ตี๋มกินกับลูกค้า สร้างความสนุกสนานเป็นประจำอยู่แล้ว ฉันทำอย่างนี้เป็นประจำนะแม่ ยอดขายแต่ละเดือนเลยพุ่งขึ้นสูงไปละ อีกอย่างหนึ่ง ฉันต้องประชุมที่บริษัทบ่อยๆ มันเครียดก็ต้องคลายเครียดกันมั่งสิแม่"

"แต่ข้าเป็นห่วงสุขภาพเอ็งนะเว้ย" ยาบุญมีพูดขึ้นบ้าง

"ไม่ต้องห่วงฉันหรอกพ่อ ตอนนี้ฉันทำงานขายตรงเรื่องผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ มีทั้งอาหารเสริมทั้งยาดี ๆ เยอะแยะ เงินทองฉันก็มีพอบำรุงร่างกาย ไม่เป็นไรนะ"

ผมฟังน้าสมศักดิ์ตอบปุ๊บกับยาแล้วก็ลองมานึกดู จริงๆ ด้วยสองสามวันที่ผ่านมาผมเห็นข้าวของที่น้าสมศักดิ์ซื้อมาฝากปู่กับย่า มีขวดเล็กขวดน้อย มียาเม็ดสีต่างๆมากมาย นับออกว่าเป็นอาหารเสริมบ้าง เป็นวิตามินบ้าง แถมยังมีบางขวดเป็นขวดโตๆ มีน้ำยาสีต่างๆ อยู่ด้วย อีกอย่างหนึ่ง ผมเห็นน้าสมศักดิ์ชอบตี๋มซุ๊ปไปสัปดาห์เป็นขวดๆ มาก ผมว่ามันคงมีคุณค่าทางอาหารมากนะครับ ขวดนิดเดียวราคาแพงไม่ใช่เล่น ไม่รู้ว่าไ้ก่ที่ตัวลงไปอัดอยู่ในขวดเล็กๆ ไบนั่น

แต่แล้วผ่านไปไม่กี่วัน น้ำสมศักดิ์ก็ล้มป่วยครับ ผมเห็น
น้ำสมศักดิ์ตั้งวงสุราตั้งแต่บ่ายจนถึงดึกดื่น ก็ยังไม่เลิก ติดต่อกันมา
หลายวัน เช้าวันหนึ่ง น้ำก็ป่วยเกิดอาเจียนเป็นการใหญ่ ลูกไม่ขึ้น
เล่นเอาท่าจะแย่ กินอะไรเข้าไปก็อาเจียนออกมาหมด พวกอาหาร
ของบำรุงทั้งหลายที่นำขนามาด้วย ก็ช่วยอะไรไม่ได้เลยครับ
น่าสงสารจริงๆ แต่โชคดี ผมเห็นปู่บุญมีเอาพวกเครื่องยาสมุนไพร
กลิ่นหอม ๆ มาต้ม รินน้ำได้ขามใหญ่ให้น้ำสมศักดิ์ดื่มเข้าไปไม่นาน
นักก็ดูอาการทุเลาลง สักพักหนึ่ง น้ำสมศักดิ์ก็ลุกขึ้นนั่งกินข้าวต้มที่
ย่าบุญมาทำให้ได้ เอ! ท่าทางยาบำรุงอาหารเสริมของปู่จะดีกว่า
ของที่น้ำสมศักดิ์ขนามาจากกรุงเทพแล้วสิครับ พอเห็นลูกชาย
พอมีแรง ปู่กับย่าก็เริ่มอบรมทันที

"ว่ายังงี้ละ เจ้าสมศักดิ์ ขำบอกแล้วเอาแต่กินเหล้า ข้าว
ไม่กิน แถมไม่นอนมาตั้งหลายวัน บุหรีก็สูบจิต ร่างกายมันก็รับพิษ
ภัยที่เอ็งทำกับมันไว้มากไม่ไหว มันก็เลยป่วย มันประท้วงเอาใน
ที่สุดไอ้ของตัวพิเศษที่เอ็งกินเป็นประจำ มันก็ช่วยอะไรเอ็งไม่ได้สัก
อย่าง"

พอย่าบุญมาพูดจบ ปู่ก็พูดต่อว่า

"เอ็งมันคอยติดอยู่แต่ว่า ของดี ๆ ของแพง ๆ มันจะช่วยให้
ร่างกายแข็งแรงได้เสมอไป เราจะมีกำลังได้ด้วยการออกกำลังกาย
ข้าว่าหนุ่ม ๆ อย่างเอ็งตอนนี้อย่าเดินจากบ้านไปถึงหนองนกวัค
ข้าว่าเอ็งคงหมดแรงซะก่อนเป็นแน่ อย่างข้ากินแค่ข้าวกล้อง
แกงเลียงเป็นประจำ ก็มีแรงทำโน่นทำนี่ได้สารพัด ส่วนเอ็งสิ มัว
แต่เอาของสกปรกเข้าไปสะสมอยู่ในร่างกายทั้งเหล่าทั้งบุหรี

แล้วคิดว่า จะสรรหาอะไรดีใส่เข้าไปในร่างกายทดแทนกัน มันไม่ได้ผลหรอก เหมือนคนไม่เคยทำความสะอาด กวาดบ้านเลยแต่ซื้อ ของสวยๆงามๆ เข้ามาแต่งบ้าน บ้านมันก็คงไม่สวยงามขึ้นมาหรอก ร่างกายเองก็เหมือนกัน"

น้ำสมศักดิ์ไม่เถียงแต่อย่างใด คงไม่มีแรงด้วยกระมังครับ ก็เลยกลายเป็นว่าน้ำสมศักดิ์ได้เลิกดื่มได้พักฟื้นดูแลร่างกายอีกหลายวันก่อนกลับกรุงเทพฯ ตอนขากลับ ผมว่าน้ำสมศักดิ์ดูแข็งแรงมากขึ้นอีกเยอะเลยครับ

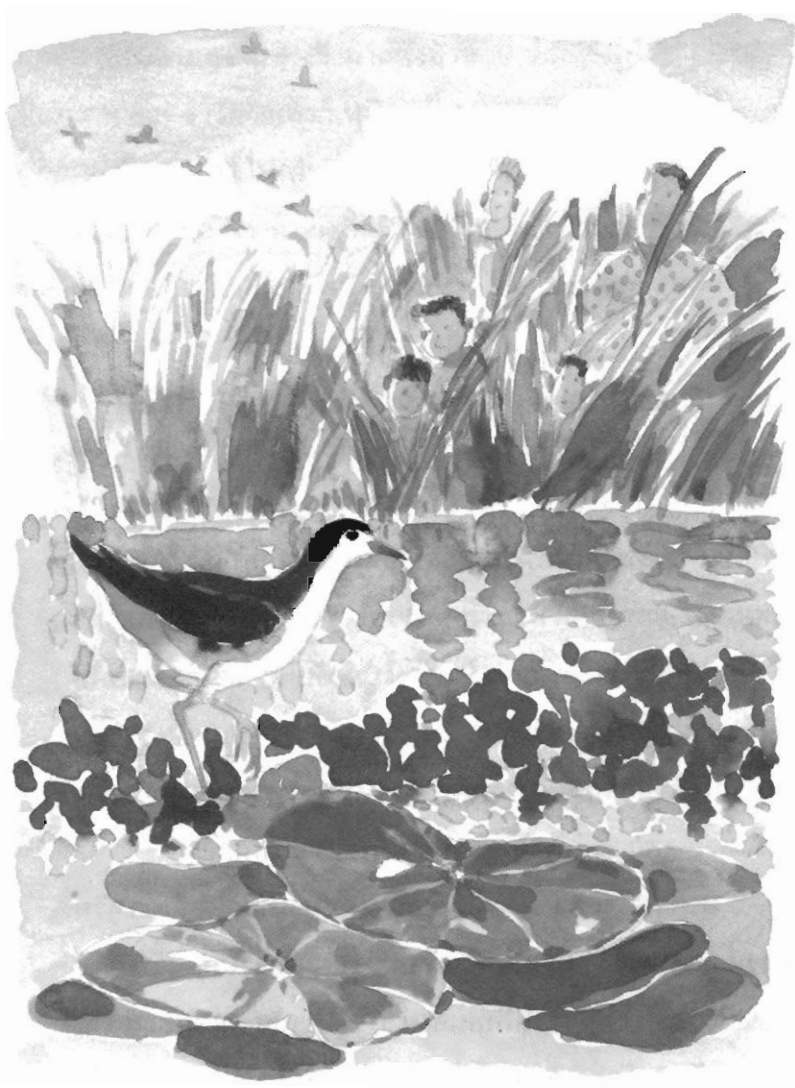
พอได้ยินปู่บุญมีพูดถึงหนองนกแก้ว หนองน้ำใหญ่ประจำหมู่บ้านของเราแล้วก็นึกขึ้นได้ วันพรุ่งนี้ ผมพวกเพื่อนๆ จะไปเที่ยวดูนกกับปู่บุญมีกันครับ

๕. ไปดูนก

ปิณะตุนกของเราพร้อมกันที่หน้าบ้านปู่บุญมีตั้งแต่ 6 โมงเช้า ปู่บอกกับพวกเราว่า จะอยู่ที่หนองน้ำตั้งแต่เช้าจนประมาณบ่ายๆเย็นๆ ให้พวกเราเตรียมตัวด้วย ผมเจ้าจุกกับเจ้าก้านก็เลยเตรียมสะพานกระตักน้ำมาพร้อม ส่วนอาหารกลางวัน ย่าบุญมาเตรียมข้าวห่อไว้ให้เรียบร้อยแล้ว เช้านี้ปู่บังคับให้น่าสมศักดิ์ตามไปดูนกด้วย ปู่บอกว่าจะได้เดินออกกำลังรับอากาศยามเช้า พร้อมกันทุกคนแล้วก็ออกเดินทางทันที ผมเห็นปู่สะพานกล้งส่องทางไกลไปด้วย ปู่บุญมีนี่ทันสมัยนะครับ วันนี้ทำจะสนุกแน่

ความจริงแล้ว ผมกับเพื่อนๆเคยมาเที่ยวเล่นแถวๆริมหนองน้ำหลายครั้งแล้ว แต่ยังไม่เคยมาดูนกจริงจังเลย ความจริงแล้ว ระยะทางจากบ้านปู่ไปที่หนองน้ำก็ไม่ไกลนัก แต่เดินมาได้ไม่นานนัก น่าสมศักดิ์ก็เริ่มหอบหืดแล้ว ต้องหยุดพักบ่อยๆแถมยังทำท่าจะหิบบูหรืขึ้นมาสูด ก็เลยถูกปู่ดุเข้าให้ว่า

"ห้ามสูบบุหรืนะเจ้าสมศักดิ์ อะไรกัน เดินแค่นี้ทำไมเหนื่อยก็

หมดแรงซะแล้ว สู้คนแก่อย่างข้ากับไอ้เจ้าหนูพวกนี้ก็ได้"

ได้ยินปู้พูดแล้ว ผมนึกถึงคำพูดของปู้บุญมีที่พูดว่า คนเราจะมีกำลังใจขึ้นมาได้ก็ด้วยการออกกำลังกาย เพราะปู้บอกว่า ถ้าจับเอาคนที่วันๆ เอาแต่นั่งๆนอนๆ ทำงานเบาๆ มาฉีดยาบำรุงกำลังกินอาหารเสริมแพงๆ แล้วให้ไปแบกข้าวสารหนักๆเป็นกระสอบ ก็คงทำไม่ได้ สู้คนงานแบกข้าวสารที่โรงสีที่กินข้าวแกงทุกวันแต่มีแรงแบกข้าวสารได้ พวกผมเองก็ต้องเดินไปกลับโรงเรียนกับบ้านเป็นระยะทางไกลๆเกือบทุกวัน พวกเราก็เลยเดินเก่ง ส่วนปู้เอง ผมก็เห็นว่า ปู้เดินออกกำลังกายทุกวันถึงได้แข็งแรง ไม่เหมือนน้ำสมศักดิ์ ที่เล่าว่าอยู่กรุงเทพไปไหนมาไหนก็เอาแต่นั่งรถยนต์ แสดงว่าพวกอาหารเสริม พวกวิตามินแพงๆที่น้ำสมศักดิ์กินเป็นประจำคงช่วยอะไรแก่ไม่ได้มากนัก

ระหว่างที่เราเดินมานั้น ก็มีเรื่องน่าตื่นเต้นเกิดขึ้นครับ ปรากฏว่ามีงูเห่าตัวเบ้อเรอเลื้อยผ่านหน้าไปทำเอาตกใจกันไปหมด ปู้บุญมีบอกพวกเราว่า แถวๆหนองน้ำค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ แถมมีงูชุกชุมด้วย สมัยก่อนยังไม่มีรถตัดถนนมาถึงที่หนองนกกวัก พวกผู้คนที่เดินตามคันนา เดินบุกป่าว่างเบ็ดตกปลาที่นี่ต้องระวังงูเห่ากันทุกคน พวกชาวบ้านถูกงูเห่ากัดปีละหลายๆ คน น้ำสมศักดิ์ก็เลยบอกกับพวกเราว่า

"ตอนน้ำเต็กๆ เคยบุกป่าฝ่าดงมาตกปลาแถวนี้ เพื่อนคนหนึ่งถูกงูกัด ตอนนั้น ถนนหนทางยังไม่มี เพื่อนของน้ำก็เลยตาย ถ้าเป็นตอนนี้ที่มีการตัดถนนผ่านมาถึงหนองน้ำ เราก็คงพาคนเจ็บส่งมาที่อนามัยตำบลทันที เพื่อนน้ำก็คงไม่ตาย"

ได้ฟังน้ำสมศักดิ์เล่าแล้วก็เศร้าแทน ไ้อ้เจ้างูเห่าที่น่ากลัว
จึงเลยนะครับ ผมก็เลยบอกปู้ว่า พวกเราน่าจะช่วยกันจับงูไปขาย
ให้หมด มันจะได้ไม่กัดใครอีก

แต่ปู้บอกว่า

"ตั้งแต่ปู้อยู่มานานจนแก่ นับดูแล้ว คนที่ถูกงูกัดจนต้อง
ห้ามส่งอนามียังมีไม่กี่คน พอนับได้ ปีๆ หนึ่งก็คงมีสักสองสามคนเอง
แต่เราจับงูมากินมาขายก็ไม่รู้เท่าไรแล้ว"

แล้วปู้ก็บอกอีกว่า ความจริง พวกมนุษย์เราเข้ามาบุกรุก
บ้านถิ่นที่อยู่ของพวกงูเอง อีกอย่างหนึ่ง งูทั้งหลายชนิดก็มี
ประโยชน์ เพราะช่วยกำจัดพวกหนูนาตัวร้ายได้ด้วย แต่ผมก็ยัง
ไม่ชอบเจ้างูพวกนี้นัก นึกในใจว่าถนคนที่ปู้ไม่ชอบ ความจริง ก็ดี
เหมือนกัน เพราะถ้าไม่มีการตัดถนมาที่หนองน้ำแห่งนี้ พวกเรา
คงเดินลำบากนาดู แถมอาจถูกงูเห่ากัดเอาก็ได้

เรื่องน่ารำคาญอีกเรื่อง ก็คือระหว่างเดินทาง เราต้องคอย
ระวังรถมอเตอร์ไซด์ที่ขับซึ่งมาตามถนนด้วยความเร็วสูง ส่งเสียง
ดังมากอย่างไม่เกรงใจใคร ชื่อนี้ ปู้ไม่ชอบเอามากๆ เลยครับ มี
มอเตอร์ไซด์ซึ่งผ่านเราไปหลายคัน ทำเอาเสียบรรยากาศตอน
เช้าหมด

ในที่สุด เราก็มาถึงหนองนกกวักกันตอนเจ็ดโมงเช้าครับ
ปู้พาพวกเราลัดเลาะตามริมบึงชวนกันดูนกชนิดต่างๆ บึงนี้มีนก
มากครับ โดยเฉพาะพวกนกน้ำชนิดต่างๆ เช่น พวกนกกระยาง
ชนิดต่างๆ มีแทบทุกชนิด เห็นบินบ้าง เดินบ้าง สีขาวๆ ไปทั่วหนอง
น้ำ พวกนกกระเต็นก็มีมาก ปู้บอกว่า หนองน้ำนี้ก็มิพวกนกเป็ดน้ำ

อยู่มาก แต่ผู้คนชอบมารบกวน มาตักจับตักยิงไปเยอะ ตอนหลัง
ก็เลยน้อยลงมาก

แต่เจ้านกที่พวกเราชอบกันมาก ก็คงจะเป็นเจ้านกกวก
ประจำหนองน้ำแห่งนี้ครับ เราได้ยินเสียงมันร้องก๊วก ก๊วก ชัด
เจนตั้งแต่เข้าไปใกล้หนองน้ำแล้ว แต่มองหาตัวมันยากมากหลาย
ชั่วโมงที่เราอยู่ที่นั่น มีโอกาสเห็นเจ้านกกวกเพียงไม่กี่หนเองครับ
ปู่ว่าเจ้านกกวกมันเป็นนกขี้อาย ไม่ค่อยชอบบิน ชอบวิ่งหนีหลบ
ภัยมากกว่า พวกเราเห็นมันวิ่งเก่งมากเจ้านกกวกใช้ขาที่มีนิ้วยาวๆ
ของมันวิ่งเร็วรื้อไปบนกอสวะ กอจอกแหนหนีได้ทุกครั้งที่เรา
เข้าไปใกล้

แต่ขนาดมันวิ่งเร็วหลบซ่อนตัวเก่งขนาดนั้น เจ้านกกวก
พวกนี้ ก็ยังถูกตักจับเอาไปเลี้ยงบ้าง ไปกินเป็นอาหารบ้างปีละ
มาก ๆ สมัยหนุ่ม ๆ ปู่บุญมีก็ชอบตักนกกวกไปขายเหมือนกัน

"เมื่อก่อนนี้ ปู่ชอบตักนกกวกไปขายมากเพราะได้ราคาดี
แต่พอบวชเรียนแล้วก็เลิกมันเป็นบาปเป็นกรรม พวกเขากินอยู่
ในบ้านเขาดี ๆ พวกเราก็เข้าไปบุกรุกเอาดีอยู่"

ปู่ยังบอกพวกเราอีกว่า พวกคนในเมืองชอบจับนกกวกไป
เลี้ยงขังไว้ในกรงที่สวยงาม มีอาหารให้กิน ทำกรงให้น่าอยู่เหมือน
ธรรมชาติ เพื่อจะได้ฟังเสียงนกกวกร้องตอนเช้า ๆ เย็น ๆ แต่นกพวก
นี้ก็รอดอยู่ได้ไม่นานต้องมาขอให้ปู่ตักจับให้ใหม่ทุกที พวกเขายินดี
เสียเงินแพง ๆ สร้างกรงซ้อนๆ แต่ไม่ยอมมาฟังเสียงนกร้องใน
ธรรมชาติในบ้านของพวกนกเอง

"พวกนกกวกออกไปที่ละหลายฟองนะ บางตัววางไข่ร่วม

10 ฟองที่เดียว พวกเขาคงรู้ว่ามีศัตรูคอยรบกวนมาก เลยต้อง
ขยายพันธุ์มากๆ ให้ตัวเองอยู่รอดได้"

ปู่บอกเราเรื่องไข่นกกวัก เล่นเอาพวกเราพยายามเดิน
มองหารังนกกวักตามกอหญ้า กอกกเป็นการใหญ่ แต่ไม่มีใครเจอ
ปู่ก็เลยบอกว่า

"พวกนกกวักไม่ชอบมาทำรังริมบึงหรือก พวกเขาสราง
รังอยู่กลางบึงมากกว่า วันหลังถ้าเราหาเรือมาพายในหนองน้ำ
อาจพอพบเห็นบ้าง"

"ถ้าไม่มีหนองน้ำแห่งนี้ พวกหลานๆรู้ไหมว่าจะเกิดอะไร
ขึ้น"

ปู่ถามพวกเราหลังจากกินข้าวกลางวัน แต่ไม่มีใครตอบได้
ปู่ก็เลยบอกว่า

"ถ้าไม่มีหนองนกกวักแห่งนี้ หมู่บ้านเราก็อาจถูกน้ำท่วม
ทุกหน้าฝนก็ได้ เพราะหนองน้ำแห่งนี้ช่วยรองรับน้ำฝนได้มาก พอ
หน้าแล้งก็คงจะแล้งมากกว่านี้ เพราะไม่มีแหล่งน้ำให้ใช้รดน้ำไป
ใช้ในนาข้าว ที่สำคัญก็คือ ถ้าไม่มีหนองน้ำแห่งนี้ พวกเราก็ไม่มีบ้าน
อยู่อาศัยไปด้วย"

"แต่ปู่ว่าคงไม่มีใครสนใจหนองน้ำในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งนี้
หรอกนะ"

ปู่พูดกลางหัวเราะเหมือนปลอบใจตัวเอง

พวกเราอยู่ที่หนองนกกวักจนสี่โมงเย็นถึงได้กลับบ้านกัน
ตอนขากลับ เราได้เห็นภาพน่าเศร้า น้ำท่วมตลิ่งเข้าครึ่ง

รถมอเตอร์ไซด์คันหนึ่งสภาพແหลกແหลวอยู่ใต้ท้องรถ

กระนะ ตอนเราไปถึง คนเจ็บถูกนำส่งโรงพยาบาลไปแล้ว สอบถามชาวบ้านที่มามุงดูอยู่ ก็เลยรู้ว่าเป็นพวกหนุ่มๆ ที่ชอบมาขับรถแข่งกันแถวๆ หนองน้ำเป็นประจำ ปู่เลยพูดขึ้นว่า

"สมัยก่อนนั้น ตอนยังไม่มีถนน มีคนถูกงูเห่ากัดแถวๆ หนองน้ำต้องหามส่งอนามัยป์ละอย่างมากที่สุดสามสี่คน แต่พอมีถนนก็มีคนเจ็บเพราะอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์บิลละสี่สิบถึงห้าสิบคนเป็นประจำ ส่วนมากก็ไม่ถึงอนามัยป์หรอก ตายก่อนทุกที แถมเป็นพวกหนุ่มๆ สาวๆ ซะส่วนมากด้วย น่าเศร้าจริงๆ"

ผมมาคิดดูแล้วเมื่อเข้านี้ ผมยังกลัวงูเห่าอยู่เลย แต่ตอนนี้ผมว่าพวกรถมอเตอร์ไซด์นี่น่ากลัวกว่านะครับ ยังไงละก็ระวังไว้ทั้งงูเห่าและก็อุบัติเหตุ นะครับ

๖. ปู้กับยาพาเทียวกรุง

พอสอบกลางภาคเสร็จได้ไม่ทันไร ปู้บุญมีกับย่านบุญมาก็พาผมเข้ากรุงเทพฯ ครับ ปู้บอกว่าจะพักอยู่ที่กรุงเทพฯ หลายวันสักหน่อย เพื่อเยี่ยมเยียนลูกสาวอีกสองคนที่ทำงานที่กรุงเทพฯ ส่วนผมเองก็จะได้มีโอกาสได้เที่ยวทำความคุ้นเคยกับเมืองหลวงสักหน่อย เพราะอีกไม่นาน ก็คงต้องเข้ามาเรียนที่กรุงเทพฯ แล้วช่วงปิดเทอมกลางปีนี้ ผมก็เลยได้อยู่บ้านเล่นกับเพื่อนน้อยหน้อยพ่อกับแม่ผมรับอาสาดูแลบ้านปู้กับย่าให้ในช่วงที่พวกเราเข้ากรุงเทพฯ กันครับ

ปู้กับยาพาผมขึ้นรถไฟออกเดินทางในตอนเช้าวันหนึ่ง ผมสนุกสนานมากกับการเดินทางโดยรถไฟเป็นครั้งแรก พอใกล้เที่ยงก็มาถึงสถานีรถไฟใหญ่โตแห่งหนึ่ง มีรถไฟมาจอดมากมายหลายขบวน ผู้คนขวักไขว่มากมายกว่าที่ผมเคยเห็นมา มีจำนวนไม่น้อยนั่งนอนอยู่ตามสถานีรถไฟ แล้วก็มีผู้คนอีกมากไปอยู่ตามตึกตามห้องแถวเล็กๆ ที่สถานี ปู้บอกผมว่า พวกเขาไปที่สำนักจัดหางาน

แถวๆนั้น ใครที่หางานทำไม่ได้ ไม่มีญาติ ไม่มีที่พัก ก็ต้องใช้บริเวณ
สถานีรถไฟนอนไปวันๆ ไม่น่าเชื่อจะครบว่าในกรุงเทพฯจะมีคน
เข้ามาหางานทำมากมายขนาดนี้ มีนาละครับที่ลูกๆของปู่กับย่า
ถึงไม่มีใครอยู่ที่บ้านเดิมกันสักคน

ย่าบุญมาบอกผมว่า พออย่าเดินทางเข้ากรุงเทพฯ มาเห็น
ภาพแบบนี้ที่สถานีรถไฟหัวลำโพงที่ไร ย่ามักจะนึกว่า เจ้ารถไฟ
ขบวนยาวๆเหมือนกับงูยักษ์ตัวใหญ่ๆเลื้อยเฟ้นพานไปทั่วทุกบ้าน
ทุกเมือง ไปถึงที่ไหนก็เที่ยวกลืนกินผู้คนลงท้อง แล้วเหล่านรดา
ยักษ์ก็เลื้อยกลับรังที่เมืองหลวงมาคายเอาผู้คนที่ยืนกินเอาไว้ออก
มาที่หัวลำโพงนี่ละครับ แล้วย่าก็ตบท้ายว่า

"ย่าว่าที่น่ากลัวก็คือ ผู้คนทั้งหลายก็ไม่เคยวิ่งหนีงูยักษ์แต่
อย่างใด กลับพากันเดินเข้าปากมันอย่างยินดีทุกคนไป"

ปู่มีก็เลยเสริมกับผมอีกว่า

"ที่เห็นผู้คนมากมายที่มากับรถไฟนี่เป็นเพียงส่วน
เดียวเท่านั้น ยังมีอีกจำนวนมากมามหาศาลกว่านี้อีกมาก
นักที่เดินทางด้วยรถยนต์มาตามถนนที่มุ่งสู่เมืองกรุงนี้"

จากนั้น เราก็เดินทางต่อกันด้วยรถแท็กซี่ครับ ปู่บอกว่า
บ้านของน้าสมจิตกับน้าสมใจ ลูกสาวสองคนของปู่อยู่แถวๆ ชาน
เมืองกรุงเทพฯครับ ผมเองไม่แปลกใจกับจำนวนรถที่ขั้วไขว่
มากมายในกรุงเทพฯ เพราะว่าเคยเห็นในโทรทัศน์อยู่บ่อยๆ อีก
ทั้งพ่อผมก็เคยเล่าให้ฟังว่า ในกรุงเทพฯรถมีเยอะมากและรถก็
ติดมาก

แต่ที่เด็กๆ อย่างผมรู้สึกติดอกติดใจมาก คือป้ายโฆษณา

จำนวนมากมายืนไม่ถนัดสิครับ มีตั้งแต่ป้ายอันเล็กๆเท่าฝ่ามือ ไปจนถึงป้ายอันมหึมาใหญ่เท่าตึก 7 ชั้น 8 ชั้นโน่นเลย ผมเริ่มมองเห็นเจ้าป้ายโฆษณาเหล่านี้ตั้งแต่ก่อนขึ้นรถแท็กซี่แล้วละครับ มีตั้งแต่เป็นแผ่นสติ๊กเกอร์เล็กบ้างใหญ่บ้างแปะติดตามประตูห้องน้ำ บ้าง ตามฝาผนังบ้าง เป็นแผ่นโปสเตอร์สวยๆ ติดตามร้านค้าบ้าง พอผมนั่งรถแท็กซี่มาเรื่อยๆก็พบว่าเจ้าป้ายโฆษณาเหล่านี้ก็ยังมีมากขึ้นเรื่อยๆครับ แม้แต่บรรดารถโดยสารประจำทางก็ยังมีป้ายโฆษณาพวกนี้ติดอยู่ที่ข้างรถเลยครับรวมทั้งแท็กซี่คันที่ผมโดยสารอยู่ด้วย

ผมอ่านป้ายโฆษณาพวกนี้อย่างสนุกสนาน ก็เห็นว่าของพี่ชายก็มีอะไรมากมายเลยครับทั้งขนมอร่อยๆ น้ำดื่ม น้ำหวานสีสวยๆ พวกสบู่แชมพูยาสระผมก็เยอะครับ พวกของแพ่งอย่างบ้านหรือรถยนต์ก็ใช้น้อย ของที่ผู้ใหญ่ชอบอย่างเหล้าเบียร์พวกนี้ก็มีป้ายโฆษณาสวยๆใหญ่ๆมากมายครับ อยู่ที่บ้านหนองนกวิกิเราจะเจอเจอโฆษณาพวกนี้เวลาดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุเท่านั้น อาจจะมีเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ด้วย แต่คนกรุงนี้ไซค์ตีนะครับ มีคนทำป้ายสวยๆให้ดูเต็มไปหมดเลย เอ...แต่ผมว่า ถ้าเราจะหาเงินมาซื้อของทั้งหลายที่พวกเขาโฆษณากันอยู่ จะต้องใช้เงินเท่าไรกันนะ ปีนหน้าถ้าผมมาเรียนที่กรุงเทพฯ คงต้องขอเงินพ่อกับแม่เพิ่มแน่เลย แต่ว่าตอนนี้เงินที่ผมได้มาก่อนออกเดินทางยังอยู่เต็มกระเป๋า ผมอยากลองกินพวกขนมในซองสีสวยๆให้ครบทุกยี่ห้อทุกรส ตามที่เห็นโฆษณาซะแล้ว รวมทั้งเจ้าพวกน้ำอัดลมในกระป๋องทั้งหลายด้วย กินแล้วคงสดชื่น ชูชาน่าดู ส่วนเจ้าพวก

เครื่องดื่มบำรุงกำลังสูตรต่างๆ ผมไม่กล้าคิดซื้อกินหรือกรับ
กลัวบู๊กับยาตุเอา

คงเป็นเพราะผมเพลินกับการดูป้ายโฆษณาใหญ่น้อยมาก
เกินไปกระมังครับ ผมก็เลยเกิดอาการตาลายมึนหัวมาก ย่ำมาบอก
ว่าผมคงจะเมาธ ยา ก็เลยให้ผมกินยาหอมที่ย่ำบอกว่า ยาทำเอง
จากสมุนไพรหลายชนิด แก้วเมาธ เมาเร็วได้ดี พอกินยาไม่นาน
นักผมก็ดีขึ้นแต่ก็เพลียมาก ก็เลยหลับไปเลย

พอดีขึ้นมาก็ก็เย็นแล้ว ปรากฏว่าผมมาถึงบ้านหลัง
หนึ่ง เป็นบ้านหลังเล็กๆ 3 ชั้นปลูกติดกันเป็นแถวๆ ตอนหลังผม
รู้ว่า เขาเรียกว่าทาวเฮาส์ มีผู้หญิงสองคนอายุอ่อนกว่าแม่ผมออก
มาต้อนรับ คงเป็นน้าสมจิตกับน้าสมใจ

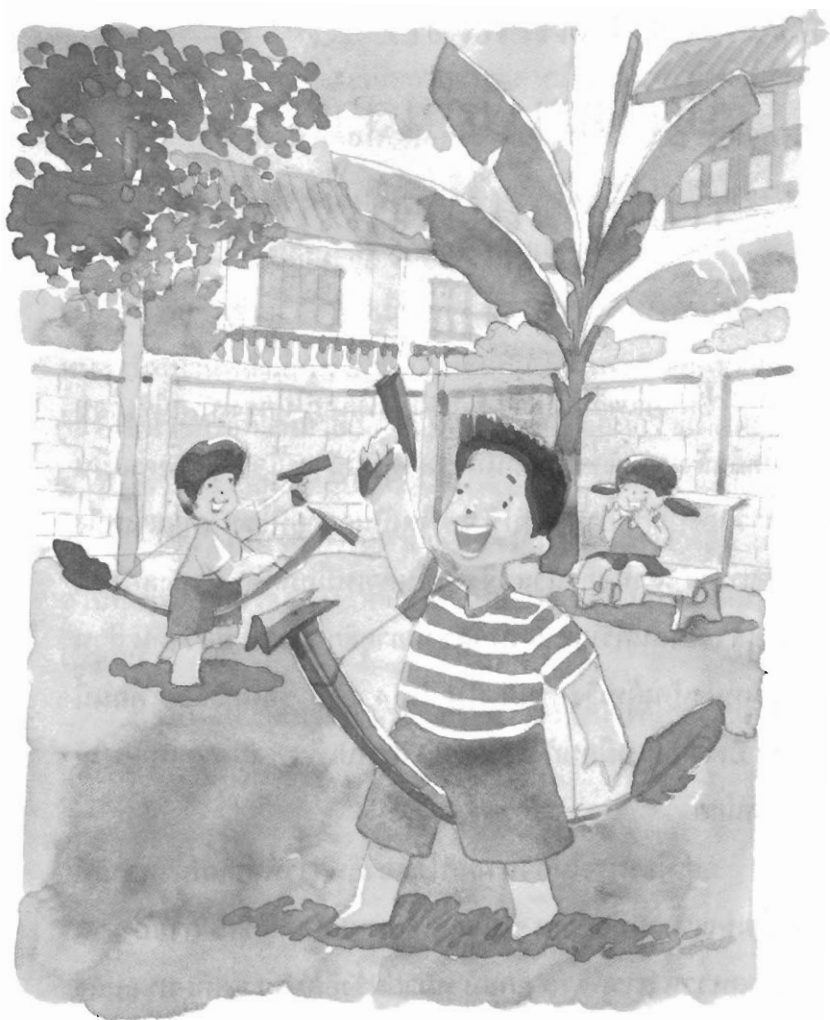
เย็นวันนั้น ผมยังไม่หายเพลียจากการเดินทาง พออาบน้ำ อาบทำกินข้าวเสร็จ ปูกับยาก็เลยพาไปนอน คราวนี้ผมหลับสนิทถึงเช้าเลย

เป็นอันว่าจวบวันแรกของการเดินทางมาเที่ยวกรุงเทพฯ
แต่เพียงเท่านั้นครับ

๗. ม้าก้านกล้วย ปลาตะเพียนसान กับนิทานในวันไฟดับ

โผล่พลับเดี๋ยว ผมก็เข้ามาพักอยู่ในกรุงเทพฯ ได้เกือบอาทิตย์แล้ว ผมพักอยู่ที่บ้านน้ำสมจิตกับน้ำสมใจ ทั้งสองคนเป็นลูกสาวของปู่มีกับย่ามาครับ น้ำสมจิตเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งที่กรุงเทพฯ สามีของน้ำสมจิตก็เป็นครูเหมือนกัน น้ำทั้งสองคนมีลูกแล้วสองคนครับคนโตเป็นผู้ชายอายุสัก 7 ขวบ ชื่อว่าตัน ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นผู้หญิง อายุคงไม่เกิน 4 ขวบ ชื่อน้องต้อย ตอนนี้ทั้งคู่ก็ปิดเทอมเหมือนกัน ก็เลยมีเวลาไปเที่ยวเล่นสนุกกับผมได้มากหน่อย

อยู่เมืองกรุงไม่กี่วัน ผมก็ได้ลองกินสารพัดขนมทั้งหลายที่เห็นโฆษณาตามที่อยู่ต่างๆ ไปจนเกือบทุกยี่ห้อ ทั้งขนมกรอบๆ รสเค็ม รสหวาน สารพัดรส ลูกอม หมากรับยิ่งอีกมาก แต่ที่ผมชอบคงเป็นพวกขนมปังกรอบๆ ที่มีช็อกโกแลตเคลือบนี่ละครับ ส่วนพวกน้ำอัดลม ทั้งขวด ทั้งกระป๋อง ก็ลองจนหมด เล่นเอาสตางค์ที่พ่อกับแม่ให้มาแทบหมดกระเป๋าแล้วละครับ

ผมได้ตามนำสมาใจซึ่งทำงานบริษัทแห่งหนึ่งไปเที่ยวด้วย ที่ทำงานของนำสมาใจเป็นตึกสูงๆ ต้องขึ้นลิฟท์ซึ่งผมชอบมาก ผมเห็นผู้คนในที่ทำงานของนำแต่ละคน ถ้าไม่ก้มหน้าก้มตาอยู่หน้าเครื่องที่เรียกว่า "คอมพิวเตอร์" ก็จะไม่เอาแต่พูดโทรศัพท์กันไม่หยุด ทั้งโทรศัพท์ธรรมดาและก็โทรศัพท์มือถือ นำสมาใจก็มีไอ้เจ้าโทรศัพท์มือถือเครื่องเล็กๆ นี่เครื่องหนึ่งเหมือนกันครับ ตอนแรกผมนึกว่าจะมีแต่พวกผู้ใหญ่ที่เอาแต่นั่งอยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งวัน แต่ก็ไม่ใช่ครับ บางวันน้องตันก็นั่งคร่ำเคร่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งวันเหมือนกัน น้องตันบอกว่าเล่นเกมส์ครับ

ผมสงสัยว่าในกรุงเทพฯ ไม่เห็นมีนาข้าวแปลงผักเลย แล้วผู้คนเอาของกินพวกนี้มาจากไหน มาขายสงสัย ก็ตอนไปซื้อของกับนำสมาใจนี่ละครับ นำพาผมเข้าไปในร้านค้า ซึ่งเป็นตึกใหญ่มาก ขนาดเอาร้านชำแถวบ้านผมไปใส่ได้หลายร้อยร้านเลยละครับ ร้านใหญ่ๆ แบบนี้ เขาเรียกห้างสรรพสินค้าครับ บางห้างก็มีหลายชั้น บางห้างก็มีชั้นเดียว ช่างในมีข้าวของขายมากมาย ตั้งแต่ผักหญ้า ข้าวสาร กะปิ น้ำปลาไปจนถึงทีวีวิทยุ เครื่องไฟฟ้าเลยครับ เจ้าโทรศัพท์มือถือกับคอมพิวเตอร์ก็มีขายด้วย ผมเห็นนำสมาใจชนซื้อข้าวของอะไรต่างๆ มากมาย รวมทั้งผู้คนอื่นๆ ที่มาในห้างด้วย ก็สงสัยว่า ทำไมคนในกรุงเทพฯ มีของที่ต้องกินต้องซื้อ มากจังเลย ที่บ้านหนองนกแก้วของผมไม่เห็นต้องซื้อของกินของใช้มากแบบนี้เลย พอนึกดูอีกทีก็เข้าใจครับ เพราะว่าคนกรุงเทพฯ ถ้าจะดูโทรทัศน์มากนี่เอง ก็ในโทรทัศน์แต่ช่องมีโฆษณาสินค้าพวกนี้มากนะสิครับ แต่ละอย่างโฆษณาก็บอกว่าสำคัญต่อชีวิตทั้ง

นั้นจะไม่ซื้อได้ยังไง

ว่าแล้วผมก็นึกได้ถึงตอนที่อยู่บ้านนอก ผมเลยถามปู่บุญมีว่า พวกรถบรรทุกคันใหญ่ๆ ที่บรรทุกข้าว บรรทุกผักปลาแล่นผ่านหมู่บ้านเราแต่ละวัน วันละหลายสิบล้านเอ้าของพวกนี้ไปไหน ตอนปู่บอกว่า เขาเอาของเหล่านี้ไปเลี้ยงคนกรุงเทพฯ ผมยังหัวเราะซ้ำๆ บอกปู่ว่าคนกรุงเทพฯ นี่ช่างกินจุจิง ที่ย่าบอกว่ารถไฟเหมือนงูยักษ์กินคน ผมว่าเมืองกรุงนี่ก็คงเป็นยักษ์ตัวใหญ่ละครับ กินทั้งคนทั้งทรัพยากรที่ละมากๆ กว่าใคร

ตอนอยู่ที่บ้านหนองนกแก้วนั้น เวลาไฟฟ้าดับขึ้นมา พวกเราก็ไม่รู้สึกรู้สีกี่ร้อนอะไรกันนัก ถ้าเป็นตอนกลางคืน ก็เห็นเป็นเรืองสนุกไปเสียอีก จุดเทียน จุดตะเกียงเล่นกันสนุกไป แต่พอไฟดับในกรุงเทพฯ กลายเป็นเรื่องวุ่นวายไปเลยครับ บ่ายวันหนึ่ง ปู่กับย่ากับน้ำทั้งสองออกไปธุระกันหมดผมอยู่กับน้องตันกับน้องด้อยสองคนเท่านั้น จู่ๆ ไฟฟ้าก็เกิดดับ น้องตันกำลังเล่นเกมสกับเจ้าเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่พอดี ก็เลยอดเล่น อากาศก็เกิดร้อนขึ้นมาทันที เพราะพัดลมเปิดไม่ได้ น้องทั้งสองคนก็เลยเริ่มมอแงโยเยโดยเฉพาะน้องด้อย ผมพยายามปลอบ พยายามชวนเล่นหลายวิธีก็ไม่สำเร็จ เกือบจะจนปัญญา ก็พอดีนึกได้ว่า ช่างๆ บ้านมีต้นกล้วยอยู่ต้นหนึ่ง ต้นอวบกำลังดี ใบตองก็มีเยอะ ผมก็เลยรีบวิ่งไปตัดมาหลายก้าน จากนั้น ก็จัดแจงสอนน้องตันกับน้องด้อยทำของเล่นกัน ของที่เราเล่นกัน ก็คือเจ้าม้าก้านกล้วยยังงัยละครับ แล้วผมยังสอนน้องทั้งสองคนทำปิ่นจากก้านกล้วยเล่นกันอีกด้วย แค่นี้เราก็เล่นกันได้สนุกเป็นเวลานานในวันไฟดับ เล่นขี้ม้ายิ่งป็น

กันอยู่นาน ชักจะเบื่อ ผมก็เลยเอาใบตองมาฉีกเป็นเส้นๆ ชวนน้องตัน น้องต้อยเล่นसानปลาตะเพียนกันต่อจนถึงเย็น ไฟฟ้าก็ยังไม่มา จนกระทั่งพวกผู้ใหญ่กลับมาแนะนำครับ ผมถึงได้รู้ว่า คิโนเราก็คงยังไม่มีไฟฟ้าใช้เป็นแน่ เพราะหม้อแปลงไฟฟ้าเกิดขัดข้องกว่าจะแก้ไขเสร็จก็คงอีกนาน

เย็นวันนั้น ก็เลยโกลาหล่วนวายนกันไปใหญ่ เพราะไม่มีไฟฟ้าใช้หุงข้าว พ่อของน้องตัน น้องต้อยก็เลยต้องขับรถไปซื้ออาหารสำเร็จรูปมากินกัน ถ้าเป็นที่บ้านผมก็สบายไปแล้ว แม่ผมก็จะติดไฟตั้งเตาหุงข้าวต้มแกงโดยไม่ต้องจ้อไฟฟ้าเลย ความจริงแล้ว ตามปกติ บ้านผม บ้านปู่มีกับย่ามาก็ใช้ไฟฟ้ากันนะครับ แต่ถ้าไฟฟ้าดับเมื่อไร เราก็มองเดือดร้อนกันนัก

หลังจากกินข้าวเย็น(ซึ่งไม่อร่อยเลย)กันเสร็จ ก็เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาทันที พวกเด็กๆ จะดูโทรทัศน์กันครับ ก็เลยเริ่มอแงกันขึ้น น้าสมจิตปลอมอยู่นานก็ยังไม่สำเร็จ มักก้านกล้วยกับปลาตะเพียนสานก็ใช้ไม่ได้ผลแล้ว แต่ว่าคนที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ เป็นย่าบุญมาครับ ย่ามาเป็นนักเล่นิทานชั้นยอดอยู่แล้ว ผมกับเพื่อนๆ ตัดใจนิทานของย่ากันทุกคน น้องตันกับน้องต้อยก็เหมือนกัน ฟังนิทานเพลินจนกระทั่ง่วงหลับไปเอง อย่างว่าแต่เด็กๆ เลยครับ น้าสมจิต น้าสมใจกับคนอื่นก็ฟังนิทานท่ามกลางแสงเทียนกันเพลินไปเลย

พอเด็กๆ หลับ ปู่ก็เลยถามน้าสมจิตว่า

"ปกติ สมจิตเล่นิทานให้ลูกๆ ฟังบ้างหรือเปล่าล่ะ"

น้าสมจิตตอบว่าเปล่า แล้วก็บอกว่าทิ้งให้น้องๆ ดูโทรทัศน์

กันเองมากกว่า ส่วนพ่อแม่ก็อาจไปนั่งดูโทรทัศน์อีกเครื่องหนึ่ง ดูคนละครายการกันเป็นประจำแทบทุกวัน ปู่ก็เลยบอกว่า

"ปู่ว่าไอ้เจ้าโทรทัศน์นี่แหละตัวดี ปรกติ พ่อแม่ลูกออกไปทำงาน ออกไปเรียนหนังสือไม่ค่อยได้พูดได้คุยกันอยู่แล้ว กลับเข้ามาอยู่บ้าน แต่ละคนก็หันหน้าจ้องจอโทรทัศน์กันคนละครายการคนละเรื่อง เลยไม่ได้คุยกันก็เลยห่างเหินกันไปใหญ่ ลูกไม่ค่อยได้คุยกับพ่อแม่ หลานไม่ได้คุยกับป้าตายาย สมัยก่อน ตกค่ำพวกหนุ่มสาวจะมานั่งล้อมวงฟังผู้เฒ่าผู้แก่ที่ทรงภูมิรู้ในหมู่บ้านเล่าประสบการณ์ เล่าข้อคิดให้ลูกหลานฟัง ทำอย่างนี้บ่อยๆ ก็อาจเกิดปัญญาขึ้นได้ใครทุกข์ใครสุขในหมู่บ้าน ก็รู้ปัญหากันหมดได้ช่วยเหลือกัน แต่สมัยนี้อะไรว่าแต่หนุ่มสาวเลย คนแก่ๆ ในหมู่บ้านยังติดละครโทรทัศน์กันงอมแงมไปหมด"

คืนนั้น ปู่ยานั่งคุยกับลูกสาว ลูกเขยจนตีกตื้น ผมทง่วงไม่ไหวเลยแอบหนีไปนอนก่อน แต่คืนนี้ ผมได้ฟังนิทานจากย่ามาจนจุใจ บางทีไฟดับนี้ก็ดีเหมือนกันนะครับ

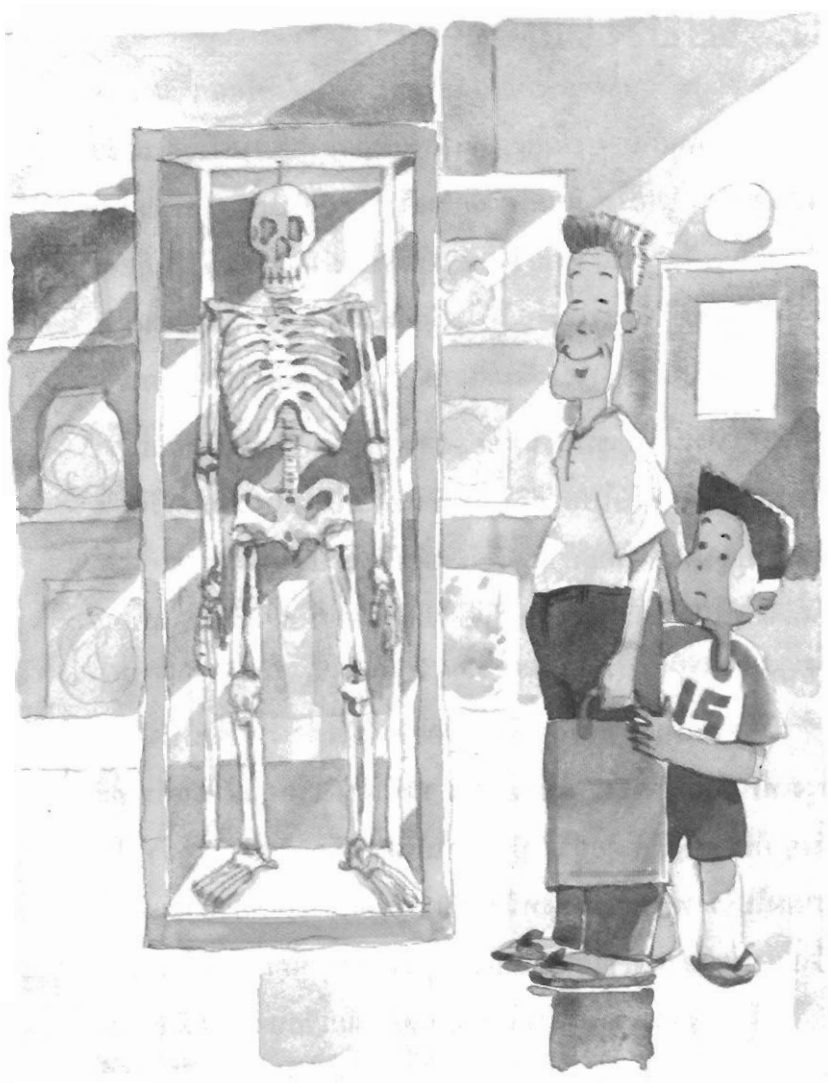

๘. เยี่ยมไข้

วันนี้ ปู่บุญมีชวนผมออกจากบ้านตั้งแต่เช้ามีด บอกว่ามีธุระสำคัญต้องรีบไปทำก่อนที่เราจะกลับบ้านหนองนกรักกัน ส่วนย่าบุญมาขอตัวอยู่บ้านดูแลน้องต้นน้องต้อย ผมดีใจมากคิดว่าวันนี้จะได้ไปเที่ยวเล่นสนุกๆ กันอีกแล้ว ก็เลยรีบตามไปเป็นเพื่อนปู่ทันที

ตอนที่ปู่พาผมลงเรือข้ามฟากแถวท่าน้ำแห่งหนึ่งจากกรุงเทพฯ ไปยังฝั่งธน ผมชอบใจมากที่ได้นั่งเรือ แม้จะแคระยะสั้นๆ ก็ตามที ยังคิดอยู่ว่า ปู่จะพาไปที่ไหนอีก แต่ปรากฏว่า ปู่มีพาผมไปโรงพยาบาลแห่งหนึ่งครับ ปู่บอกว่าโรงพยาบาลแห่งนี้ เป็นโรงพยาบาลเก่าแก่แห่งหนึ่งของประเทศ นอกจากรักษาโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ แล้ว ยังเป็นโรงเรียนสอนนักเรียนแพทย์ด้วย โตขึ้นถ้าเรียนหนังสือเก่งๆ ผมอาจจะได้มาเรียนที่นี่บ้างก็ได้ วันนี้ปู่พาผมมาเยี่ยมคนป่วยครับ

หลังจากเราสองคนปู่หลานเดินฝ่าฝูงชนมากมาย เดินเข้า

ตึกโน้นออกตึกนี้อยู่พักหนึ่ง ปู่ก็พาผมไปพบกับชายสูงอายุคนหนึ่ง ซึ่งนอนป่วยไม่ได้สติอยู่บนเตียง ชายคนนี้ได้นอนอยู่คนเดียว หรอกครับ รอบๆ ตัวของเขามีผู้คนเฝ้าอยู่มากมาย คงเป็นพวก ลูกๆ หลานๆ นั้นเอง พอพวกนั้นเห็นปู่ก็พากันเข้ามายกมือไหว้ จากนั้นปู่ก็คุยกับพวกเขาเป็นเวลานาน ผมยังนึกแปลกใจอยู่ว่า ปู่ ตั้งใจมาเยี่ยมคนเจ็บทั้งที แต่กลับไม่มีโอกาสได้คุยกับคนที่นอนอยู่บนเตียงเลย กลับได้คุยกับคนอื่นแทน คนที่นอนป่วยจะรู้ไหมนะ ว่าปู่มาเยี่ยม

หลังจากฟังปู่คุยกับญาติของชายผู้นั้นอยู่ครู่หนึ่ง ผมก็พอ จับความได้ว่า ที่แท้ คนที่นอนเจ็บอยู่เป็นเพื่อนสนิทของปู่ตั้งแต่ สมัยเด็กๆ นั้นเลยครับ แต่มาแยกจากกันเมื่อสมัยหนุ่มๆ เพื่อนของ ปู่อยู่กรุงเทพฯ ส่วนปู่ยังปักหลักอยู่ที่บ้านเกิด สักพักหนึ่ง ปู่ก็ขอ ตัวกลับ ก่อนออกจากห้อง ผมยังหันไปมองเพื่อนของปู่ที่นอน หลับสนิท ตามเนื้อตัวมีท่อมีสายยางอะไรต่อมิอะไรต่อระโยง ระยางเต็มไปหมด มีเครื่องมือแปลกๆ ส่งเสียงอยู่รอบๆ ตัว ผมไม่ อยากให้ปู่เป็นแบบนั้นเลยครับ พอเดินลงมาสักพักหนึ่ง ผมก็ถามถึง เรื่องเพื่อนของปู่ทันที ปู่ตอบว่า

"เจ้าคงเป็นเกลอของปู่มาตั้งแต่ตัวเท่าเอ็งนี่แหละ เจ้า ก่อนดิน เล่นหัว เรียนหนังสือ บวชวัดเดียวกันมา มาแยกย้าย กันไปก็ตอนปู่กับมันเริ่มหนุ่ม เจ้าคงมันเข้ากรุงมาเรียนต่อ รับ ราชการ แต่ปู่ก็เขียนจดหมายคุยกันเสมอ พักหลัง รู้ข่าวว่ามันเป็น โรคมะเร็ง รักษาหมดเงินหมดทองไปมากก็ยังไม่หาย ทรมานเรื่อยๆ นี่หมอบอกว่าอยู่ได้ไม่นานนัก ปู่รู้ข่าวก็เลยรีบมาเยี่ยม แต่ก็ไม่ได้

คุยกัน"

แล้วปู่ก็เล่าเรื่องเพื่อนของปู่คนอื่นๆให้ผมฟังต่ออีกว่า

"เจ้าก่อนดิน ไร่ใหม่มา เพื่อนรักของปู่ก็ตั้งหลายคนก็เข้ากรุงมาแล้วไม่ได้กลับบ้านเกิดอีกหลายคน บางคนเข้ามาค้าขายมารับราชการ แต่ทุกคนบอกว่า แต่ก่อนบ้านหนองนกวิก มั่นกัน ดารนักหนา ทำนาปลูกข้าวก็ลำบาก แต่ก่อนทั้งทุ่งทั้งเสือกก็ยังชุม แต่ที่ทุกคนกลัวก็คือไข้ป่านั่นเอง ก็เลยย้ายหนีหมด แต่เพื่อนปู่เหล่านี้ ก็ต้องมาตายก่อนปู่ทุกคน หลายคนตายเพราะอุบัติเหตุทางรถยนต์ บางคนก็เป็นโรคหัวใจ เป็นโรคมะเร็งบ้าง แต่ไม่มีใครตายเพราะพวกเชื้อโรคตัวเล็กๆอย่างเชื้อไข้ป่าสักคนเดียว"

แล้วปู่ก็เล่าให้ผมฟังว่าสมัยนานมาแล้ว ก่อนปู่จะเกิด ผู้คนกลัวเจ้าพวกเชื้อโรคตัวเล็กๆ อย่างเจ้าเชื้ออหิวาห์ที่ชาวบ้านเรียกโรคห่า ทำให้คนตายมากมายจนต้องทำพิธีไสยศาสตร์ ขับไล่โรคก็มีหรือย้ายเมืองหนีโรคระบาดก็มี เจ้าไข้ป่าหรือโรคไข้จับสั่นจากเจ้าเชื้อมาเลเรียนี้ก็น่ากลัวเหมือนกัน แล้วปู่ก็บอกอีกว่า

"ตอนหลังคนเราก็เก่ง มีปัญญามากขึ้น เอาชนะเจ้าโรคพวกนี้ได้หลายโรค สู้กับมันได้มากขึ้น คนก็เลยตายเพราะเจ้าเชื้อโรคตัวเล็กๆพวกนี้น้อยลงแต่กลับกลายเป็นว่า คนเรากลายเป็นโรคอื่นๆ อีกมาก เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง ที่สำคัญเจ้าโรคพวกนี้ ไม่มีตัวเชื้อโรคให้เราปราบเสียด้วยสิครับ ปู่พูดซ้ำๆว่า โอ้เจ้าโรคพวกนี้ เขาเรียกโรคไม่ติดเชื้อมันครับ แต่มันกลับระบาดเก่งจัง ตอนหลังคนเรตายเพราะโรคพวกนี้มากกว่าโรคห่าหรือไข้ป่าเสียอีกที่สำคัญก็คือเราจะย้ายที่อยู่หนีพวกมันก็ไม่ได้ เพราะ

การที่เราป่วยเป็นโรคพวกนี้ เพราะเราทำตัวของเราเองครับ อย่าง
ปู่คง เพื่อนของปู่ก็สูบบุหรี่มากจนเป็นมะเร็งปอด ส่วนเพื่อนอีก
คนหนึ่งของปู่เป็นพ่อค้าก็เครียดจัดจนเกิดเส้นโลหิตในสมอง
แตกตายไปแล้วก็มี

เสร็จสรรพจากเยี่ยมไข้ ปู่บอกว่าเวลายังมีเหลือ ปู่ก็เลย
พาผมไปเที่ยวที่แห่งหนึ่งในโรงพยาบาล ที่นี่เป็นพิพิธภัณฑ์ครับ
แต่เป็นพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับการแพทย์ ทั้งสนุกทั้งน่ากลัวครับ
ยาสมุนไพรหลาย ๆ ตัวที่จัดแสดงไว้ผมค่อนข้างคุ้น เพราะปู่เคย
พูดให้ฟังบ่อย ๆ แต่ที่น่าดูและก็น่ากลัวด้วย ก็คือพิพิธภัณฑ์กาย
วิภาคครับ ผมได้เห็นว่า ร่างกายของมนุษย์เราที่นำมาจัดแสดงไว้
ที่นี่ ช่างแสนมหัศจรรย์เสียนี้กระไร ไม่ว่าจะเป็นโครงกระดูก กล้าม
เนื้อ ผิวหนัง เส้นเลือด ปู่บอกว่า เราต้องนึกถึงบุญคุณของบุคคล
ผู้อุทิศร่างกายเหล่านี้ที่ทำให้เราได้มองเห็นทะเลสาบรูปไข่เข้าไปถึง
ในร่างกายในตัวตนของเราเองจนละเอียด ถ้าเราพิจารณาดูดีๆ
เราจะเห็นถึงในใจเราด้วย จากนั้นปู่ก็พาผมลงเรือข้ามฟากกลับมา

ตอนนั่งรถเมย์กลับ ผมถามปู่ว่า

"ปู่ครับ คนเรานี้ก็เก่งนะครับ โดยเฉพาะคนที่เรียนเป็นหมอ
แต่ผมสงสัยว่า ระหว่างหมอที่อยู่โรงพยาบาลกับหมอที่เก่งเรื่อง
สมุนไพร ใครจะเก่งกว่ากันครับ" ปู่ก็เลยตอบผมว่า

"ก็เก่งทั้งคู่แหละ เจ้าก้อนดิน แต่ปู่คิดว่าหมอแบบไทย
กับแบบฝรั่งคงคิดไม่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่ง"

แล้วปู่ก็ตอบให้ผมหายสงสัยว่า

"พวกหมอแบบฝรั่ง เขามีวิชาการทันสมัยขนาดเชื้อโรค

ตัวเล็กๆ ยังหาวิธีมองเห็นว่าหน้าตามันเป็นยังไง ที่นี้พวกเขา
ก็เลยอยากรู้ว่าในร่างกายคนเรามันเป็นยังไงบ้าง ก็เลยหาวิธีศึกษา
จนรู้ทะเลาะไปรอบๆ ไปหมดแบบที่เจ้าได้เห็นแล้วไงล่ะพอรู้ว่าส่วนไหน
ป่วยก็รักษาสวนนั้นได้ อย่างเช่น เจ็บขา เจ็บแขน เป็นโรคหัวใจ
โรคปอด ก็ผ่าตัดกันไป ก็เลยชอบมองคนแยกเป็นส่วนๆ มากเกิน
ไปหน่อย ส่วนพวกหมอแผนโบราณเราไม่ได้ทำแบบนั้น แต่เรา
มองว่า เวลาเราป่วย เราป่วยทั้งตัว ก็เลยรักษาเหี่ยวยาแบบ
ประคับประคองกันไป ไม่ผ่าโน่น ตัดนี่กันมากนัก

ปู่บอกว่า ไม่ว่าจะหมอแผนโบราณ หรือสมัยใหม่ก็เก่ง
ทั้งคู่ แต่เก่งคนละแบบ แต่ว่าแพทย์แผนใหม่ใช้การรักษาแพงโซอยู่
เหมือนกันนะครับ แถมปู่ยังบอกอีกด้วยว่า คนสมัยนี้ มักไม่สนใจ
ดูแลสุขภาพตัวเอง ทำให้ตัวเองเจ็บป่วยเป็นโรคต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก
มากมาย พอป่วยก็คิดว่าให้หมอรักษาดูแลดีกว่า ไม่นานก็หาย แต่
ไม่ช้าก็กลับป่วยใหม่อีก ทำให้หมอทำงานหนักมาก แถมสิ้นเปลือง
เงินทองอีกมากมาย ปู่ตอบท้ายว่า

"คนสมัยนี้ชอบคิดว่าร่างกายตัวเองเป็นวัตถุสิ่งของ พอเสีย
ส่วนไหนก็ซ่อม ก็จะเปลี่ยนส่วนนั้น ไม่สนใจจะดูแลรักษาของเดิมที่
มีอยู่ให้แข็งแรงไปนานๆ มัวแต่ผลักรถเรื่องสุขภาพไปให้หมอ
พยายาล ไม่เคยสงสัยว่าพวกเขาจะเหนื่อยแค่ไหน

"เจ้าก็เห็นอยู่แล้วไม่ใช่หรือ เราเองเป็นเจ้าของร่างกายที่
แสนวิเศษแค่ไหน เมื่อยังมีชีวิต มีวิญญาณอยู่ในร่างกาย ก็ควร
ดูแลรักษาให้ดี"

ก่อนนอนคืนนั้น ปู่ถามผมว่า ทุกคืนนอนสวดมนต์ไหว้พระ

ผมอธิษฐานขออะไรบ้าง ผมก็เลยตอบปู้ว่า ขอให้เรียนเก่ง
ขอให้ร่ำรวย สุขภาพแข็งแรง ไม่เจ็บไม่ไข้ครับ ปู้ก็หัวเราะแล้ว
บอกผมว่า

"รู้ไหม เจ้าก้อนดิน ตอนเด็กๆ ปู้กับเพื่อนๆก็อธิษฐานเหมือน
เจ้านี้แหละ จนหลายปีผ่านไปจนถึงได้รู้ว่า มีอยู่เรื่องหนึ่ง ไม่ว่าเราจะ
ขอจากสิ่งสิทธิ์แค่ไหน ก็ไม่มีทางที่จะเป็นจริงได้"

"อ้อไหนกันครับปู้" ผมรีบถามทันที

"เจ้าอาจจะขอให้เรียนเก่งได้ ถ้าเจ้าพากเพียร หรือขอให้
ร่ำรวยก็ได้ ถ้าเราขยันขันแข็ง แต่ขอไม่ให้เจ็บไม่ให้ไข้ไม่ได้
แน่นอน"

แล้วปู้ก็เล่าให้ฟังถึงเพื่อนของปู้ต่ออีกว่า ทุกคนเมื่อมาอยู่
กรุงเทพฯก็สมหวังตามที่ตนเคยอธิษฐานขอไว้ บางคนร่ำรวยเป็น
เศรษฐี บางคนก็เรียนดี รับราชการเป็นใหญ่เป็นโต แต่แล้วทุกคนก็
ป่วยไข้ตายกันไปหมด ปู้บอกว่า เป็นธรรมดาของโลกเพราะร่าง
กายเราย่อมเสื่อมไปตามวัย เมื่อเราตายลงโลกก็จะมีที่ว่างให้แก่
คนอื่น ๆ ต่อไป ที่สำคัญก็คือ ปู้หวังว่าจะเกิด แก่ เจ็บ และตายไป
ตามวาระ ก่อนนอนคืนนั้น ปู้บอกว่า

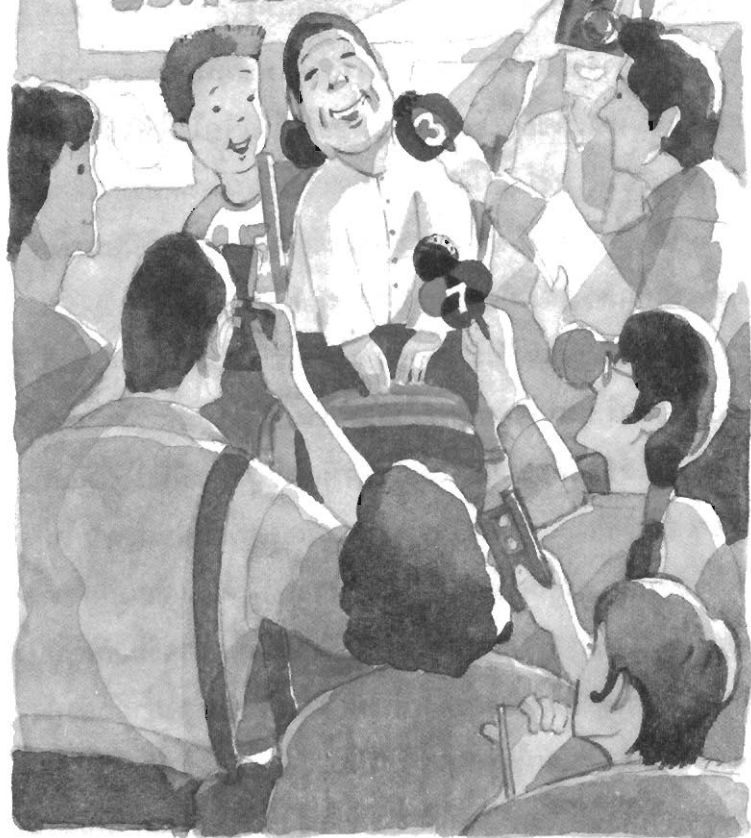
ถ้าจะตาย ปู้ขอกลับไปตายที่บ้านเกิดดีกว่า ที่สำคัญปู้
อยากตายอย่างสงบ ไม่อยากให้ใครมาทำอะไรกับร่างกายของปู้
เพื่อยืดชีวิตให้ยาวออกไปโดยไม่จำเป็น

ตอนนี้จบเศร้าหนอยนะครับ แต่พรุ่งนี้ ปู้กับย่าบอกผมว่า
จะพาไปเที่ยว ที่สำคัญ ผมจะได้พบกับลูกชายคนสุดท้ายของปู้
ด้วยครับ

GMO (จีเอ็มโอ)

ประโยชน์หรือมีพิษภัย?

๙. ลูกคนสุดท้าย

วันนี้ ผมได้มาเที่ยวที่สวนลุมกันครับ เป็นเพราะว่าย่าบ่นว่า มาอยู่ที่กรุงเทพฯหลายวัน จนจะได้เวลากลับแล้ว ยังไม่เจอหน้าเจ้าสมชาย ลูกชายคนสุดท้ายของลูกพี่หนึ่ง ก็พอดี น้าสมจิตบอกว่า วันนี้น้าสมชายจะไปทำข่าวที่สวนสาธารณะแห่งหนึ่ง ถ้ามกันไปถามกันมา ก็ปรากฏว่าเป็นที่สวนลุมแห่งนี้เอง เราสามคนปุ่ยาหลานก็เลยได้มาที่นี่กันครับ

พอเดินเข้าไปในสวนสาธารณะอันกว้างใหญ่ประจำกรุงเทพฯ ผมก็เห็นผู้คนพากันมาออกกำลังกายมากมาย ชี้อักรยาน บ้าง วิ่งบ้าง บางคนก็รำมวยจีน เหมือนที่ผมเห็นในหนัง ผมเห็นมีคนกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่ง กำลังออกกำลังกายด้วยการรำตะบองกันอย่างพร้อมเพรียง ดูซึ้งซังดี เดินมาได้อีกหน่อย ก็พบว่ามีคนอีกกลุ่มหนึ่ง กำลังออกกำลังกายอย่างช้าๆอยู่ ย่าบอกผมว่า พวกเขา กำลังเล่นโยคะกันอยู่ ผมว่าดูแล้วคล้ายๆกับที่ปู่มีกับย่ามาออกกำลังกายแบบท่าฤๅษีดัดตน ตอนอยู่ที่หนองนกวิกเลยครับ

นำสมชายลูกคนสุดท้องของปู่กับย่าทำงานเป็นนักข่าว
ครับ ปู่บอกว่า นำสมชายชอบเดินทางท่องเที่ยวไปทำข่าวเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม แถมยังเป็นนักเขียนสารคดีด้วย ต้องเดินทางมาก
เลยไม่ค่อยได้พบหน้าพ่อแม่สักพอสัปดาห์นี้มีการจัดนิทรรศการเกี่ยว
กับสิ่งแวดล้อมที่สวนลุมแห่งนี้ครับ ปู่กับย่าก็เลยนัดหมายมาพบ
นำสมชายที่นี่

หลังจากดูผู้คนออกกำลังกายจนเบื่อกับปู่และย่าก็เลย
พากันเดินดูงานนิทรรศการที่จัดแสดงอยู่ครับ มีหน่วยงานมากมาย
มาแสดงผลงานความรู้ให้ได้ชมครับ ผมก็เลยได้รู้เรื่องอะไรอีก
มากมาย อย่างเช่น ในกรุงเทพฯ นี้ มีอันตรายที่เราไม่เคยถึงมากมาย
นะครับ วันที่คืนดีโรงงานอะไรไม่รู้ข้างๆ บ้านอาจจะเปิด
ปล่อยสารพิษน่ากลัวออกมาให้คนป่วยคนตายได้มากมาย
รถยนต์ในกรุง นอกจากจะทำให้คนตายแล้ว ยังปล่อยควัน
พิษมากมายด้วย บางคนก็มาจัดนิทรรศการให้ความรู้ เรื่องโรค
ระบาดชนิดใหม่ๆ ที่ผมคุ้นๆ ก็โรคเอดส์ไงครับ ส่วนเจ้าไข้จับสั่น
หรือโรคมาเลเรียเจ้าเก่าก็ยังเป็นตัวร้ายอยู่เลยครับ ยังระบาด
หนักอยู่ที่เดียว ปู่บอกว่า เจ้าโรคระบาดทั้งหลายแพร่ได้เร็วขึ้น
เพราะว่าเดี๋ยวนี้ เรามีพาหะนำโรคชนิดใหม่มากขึ้น นอกจาก
หนูและแมลงแล้วครับ ถ้ามไปถามมา ปรากฏว่า กลายเป็นรถยนต์
รถไฟ เรือ และเครื่องบินครับ พอผมเริ่มงง ปู่ก็อธิบายว่า สมัย
ก่อน พาหนะพวกรถไฟ เรือ เครื่องบิน ยังไม่ทันสมัย ยังไม่มีใช้
เวลาคนเราเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายเหล่านี้ ก็มักจะป่วยจนตายเสียก่อน
จะได้เดินทางไปแพร่โรคที่ไหนไกลๆ แต่ตอนนี้ เราอาจจะ

เดินทางข้ามประเทศ ข้ามทวีปกันได้ในเวลาสั้นๆ โรคภัย
เหล่านี้ก็เลยแพร่ไปได้ไกล เราก็ควรระวังตัวมากขึ้น

ผมเห็นมีชาวบ้านจากหลายๆจังหวัดมายื่นแจกเอกสาร
แสดงความคิดเห็น พวกเขาพยายามบอกกับคนที่เที่ยวงานว่า
ทำไมพวกเขาถึงรวมตัวกันคัดค้านไม่ให้สร้างโรงงานที่บ้านของ
พวกเขา ผมฟังเหตุผลไม่ค่อยเข้าใจนัก แต่นึกดูแล้ว ก็เห็นใจอยู่
ว่า วันดีคืนดีมีใครก็ไม่รู้จะมาสร้างโรงงานใหญ่โต ปล่อยควันดำๆ
เหม็นๆ ใกล้เคียง บ้าน ผมก็คงไม่ยอมเหมือนกัน ยังนึกอยู่ว่าโชคดีที่
หนองนกแก้ว ไม่มีใครคิดไปสร้างอะไรเข้า

เดินดูงานอยู่นาน ก็ยังไม่พบหน้าสมชายสักที จนกระทั่งเรา
สามคนเดินไปถึงพื้นที่ที่แสดงงานนิทรรศการงานหนึ่งเข้า มีตัว
หนังสือเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า GMOs พร้อมกับเสียงแว่วๆ ว่า
เชิญมาฟังการเสวนาเรื่องอาหารดัดแปลงพันธุกรรม ผมกับปูและ
ย่าสงสัยมากก็เลยเข้าไปนั่งฟัง ระหว่างนั่งฟังอยู่ ก็มีคนเชิญชวนให้
ปูกับย่าลงชื่อแสดงความคิดเห็นอะไรบางอย่างปูบอกกับพวกนั้นว่า
ก่อนที่จะให้ปูเขียนอะไร ขอให้ปูได้รู้ว่าเรื่องมันเป็นยังไงมายังไง
เสียก่อนเถิด แล้วเราก็นั่งฟังนักวิชาการทั้งหลายพูดกันต่อไป พวก
ที่อภิปรายอยู่บนเวที ท่าทางจะเป็นนักวิทยาศาสตร์เก่งๆทั้งนั้น
นะครับ พวกเขาพูดกันเป็นเวลานาน บางทีก็เถียงกันหน้าดำหน้า
แดง เจ้าเรื่อง GMOs นี่ยิ่งฟังก็ยิ่งงง เท่าที่ผมพอจับความได้คง
เป็นเรื่องแปลกหน้าดู ถ้าจะจำเอาไปเล่าให้พวกเจ้าจุก เจ้าก้านที่
บ้านผมฟัง คงต้องเล่าแบบนี้กระมังครับ

ตอนนี้ คนเราเก่งขึ้นมาก พวกนักวิทยาศาสตร์สามารถ

รู้แล้วละครับว่า ทำไมมะเขือเทศถึงเกิดมามีสีแดงๆ ข้าวทำไมถึงมี
เมล็ดเล็กๆ หรือว่า วัวควายทำไมตัวโต และเปิดไก่ทำไมตัวเล็ก
เพราะว่าในตัวของสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ ไม่ว่าพืช สัตว์หรือคน มีสารจำนวน
น้อยนิดอยู่ เรียกว่า สารพันธุกรรม ผมได้ยินพวกเขาเรียกว่า "ยีน"
ครับ เจ้ายีนตัวนี้แหละครับ ทำหน้าที่ควบคุมให้มะเขือเทศสีแดง
วัวควายตัวใหญ่ เปิดไก่ตัวเล็กรวมทั้งผมตัวดำเหมือนพ่อเฒ่าครับ
เพราะเจ้ายีนนี้ถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้ครับ เรื่องมันมีอยู่ว่า ตอน
นี้ พวกนักวิทยาศาสตร์เกิดหาวิธีไปทำอะไรต่อมิอะไรกับเจ้าสาร
พันธุกรรมได้แล้วสิครับ ในอนาคต พวกเขาอาจทำให้แม่ไก่ตัว
โตเท่าแม่วัวก็ได้ คนชอบกินไก่ย่างคงจะชอบ หรืออาจทำให้
มะเขือเทศเป็นสีน้ำเงินก็ได้ ฟังดูแล้วน่าสนุกนะครับ เหมือนใน
หนังทีวีที่ผมเคยดูมาเลย

แต่มันยุ่งก็จริงที่พวกสารพันธุกรรมพวกนี้ มันอาจ
ควบคุมไม่ได้นะสิครับ บางที มันอาจทำให้เราซึ่งกินไก่ กินหมูที่ถูก
ดัดแปลงยีนเข้าไปแล้ว เกิดป่วยขึ้นก็ได้ หรืออาจเกิดอุบัติเหตุทำให้
เกิดแมลงศัตรูพืชตัวโตๆ ขึ้นมาก่อความเดือดร้อนก็ได้ เพราะสาร
พันธุกรรมตัวนี้มันเล็กมาก แถมยังทำลายได้ยาก ขนาดพืชที่
ดัดแปลงพันธุกรรมไปทำเป็นอาหารต่างๆ เช่น นมข้นพืช เต้าหู้
หรืออย่างในสัตว์ พวกผลิตภัณฑ์นม ก็ยังเจอสารพันธุกรรมที่
ถูกดัดแปลงเลยครับ

ผู้คนบางกลุ่มเขาไม่อยากจะกินอยากใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจาก
วัตถุดิบดัดแปลงพันธุกรรมพวกนี้ ก็เลยรวมตัวกันศึกษาข้อมูล
แล้วมาชักชวนให้คนทั้งหลายร่วมลงชื่อแสดงความคิดเห็น ให้

โรงงานทั้งหลายที่ใช้พืชหรือสัตว์ที่ดัดแปลงพันธุกรรมมาผลิตอาหารขาย ให้ติดฉลากบอกว่า เป็นอาหารดัดแปลงพันธุกรรม พวกเขาถึงได้มาชวนปู่กับย่าลงชื่อแสดงความเห็นไ้ครับ ได้ยินบางคนพูดว่า ถ้าเราร่วมกันลงชื่อมากๆ แสดงความคิดเห็นผ่านทางทีวี ทางวิทยุ หนังสือพิมพ์หรือทางสื่ออื่นๆจะมีผลคัดค้านได้ครับ แต่ก็เชื่อว่าจะมีคนเห็นด้วยหมดนะครับ เพราะนักวิชาการบางคนก็ออกมาแสดงเหตุผลคัดค้านเหมือนกัน บางคนก็ว่า อาหารดัดแปลงพันธุกรรมเป็นของดี ก็เลยต้องเปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่มานั่งฟังอยู่ได้แสดงความคิดเห็นบ้าง ก็มีชาวบ้านหลายคนขึ้นไปพูดบนเวทีครับ ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย งานนี้ย่าบุญมากก็ขึ้นไปพูดด้วยครับ ลองมาฟังนะครับว่าย่าจะพูดว่ายังไงบ้าง

"ย่าเองก็นั่งฟังพวกลูกๆ หลานๆ พูดมานานรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง ย่าจะไม่พูดละว่า ไอ้เจ้าอาหารดัดแปลงพันธุกรรมมันดีหรือไม่ดี แต่ย่าจะบอกว่า พวกผักผลไม้ที่มียาฆ่าแมลง ถ้าเราล้างมันจริงๆ ก็พอล้างออก ผลไม้บางอย่างยามันก็จับแค่เปลือกเท่านั้น ไม่แทรกซึมลงไปถึงเนื้อ ถึงมันจะเป็นพิษขึ้นมา คนกินก็เจ็บก็ตายคนเดียวแต่เจ้าสารพันธุกรรมมันล้างออกไม่ได้ไม่ใช่หรือ แถมยังทนทานถ่ายทอดได้ถึงลูกหลานอีกด้วย ถ้าโรงงานจะติดป้ายเตือนไว้ที่ห่อที่ซองให้เราคนกินได้เลือก ก็คงไม่เลื้อมากว่าแรงนัก"

พอย่าพูดจบก็มีคนปรบมือสนั่น ขนาดเดินลงจากเวทีอภิปรายมาแล้ว ยังมีนักข่าวทั้งทีวี วิทยุมาสัมภาษณ์มากมาย พวกพี่น้องที่บ้านหนองนกแก้วคงได้ยินเสียง ได้เห็นภาพย่าออก

โทรทัศน์กันทั่ว งานนี้ยาบุญมาดังไปเลยครับ แล้วก็ปรากฏว่า
นักข่าวหนุ่มคนหนึ่งที่มาสัมภาษณ์นี่เป็นคนสุดท้ายไม่ใช่ใคร
ที่ไหน

นำสมชาย ลูกคนสุดท้ายของปู่กับย่านั่นเอง

๑๐. ไข่นกกวัก

หลังจากอยู่กรุงเทพฯ มาสองอาทิตย์ ก็ได้เวลากลับบ้าน
หนองนกกวักกันเสียที ขากลับเราไม่ได้เดินทางด้วยรถไฟกันหรือ
ครับ น้าสมชายขับรถพาปู่กับย่าและก็ผมกลับบ้านกันครับ น้า
สมชายบอกว่า นอกจากจะเดินทางไปส่งปู่กับย่าแล้ว ตัวน้าเองก็จะ
ถือโอกาสไปทำงานหาข้อมูลที่บ้านเกิดด้วย เอ...ว่าแต่ที่บ้านเกิด
ของผมจะมีข้อมูลอะไรที่น่าสนใจนะ ผมก็เลยถามน้าสมชายดู

อย่างที่ผมเคยเล่าไปแล้วไงครับ ว่าน้าสมชายทำงานเป็น
นักข่าวอยู่ที่หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งรับหน้าที่ทำข่าวด้านสิ่งแวดล้อม
แล้วก็ชอบถ่ายรูป เขียนสารคดีเกี่ยวกับธรรมชาติด้วย ผมได้หนังสือ
ที่มีรูปภาพสวยๆ มีเรื่องน่าอ่านจากน้าหลายเล่มครับ ต้องเอาไป
อวดเพื่อนๆ อย่างเจ้าจุ๊กกับเจ้าก้านเสียหน่อย น้าสมชายบอกว่า
พื้นที่แถวจังหวัดบ้านเกิดของพวกเรานั้นมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่
อยู่มากมาย บางทีก็ใหญ่กว่าหนองนกกวักมาก บางแห่งก็เล็กกว่า
ตอนนี้ น้าสมชายตั้งใจจะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพวกห้วยหนองคลอง

บึงเหล่านี้ เพื่อเขียนหนังสืออีกเล่มหนึ่ง เพื่อให้คนได้รู้จักสถานที่เหล่านี้ว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้าง มีน้ำอะไรบ้าง ผมเห็นน้ำเตรียมกลัองถ่ายรูปมาพร้อม ผมก็เลยบอกว่า ถึงบ้านเราเมื่อไรจะพาน้ำสมชายหามุมถ่ายรูปสวยๆให้ แต่ปู่กลับหัวเราะ พูดขึ้นว่า

"ไอ้ก่อนดินเอ๋ย แกไม่ต้องไปช่วยน้ำเขาเรื่องนี้หรอก เจ้าสมชายนะ มันเที่ยวเล่นที่หนองน้ำมาตั้งแต่เียงยังไม่เกิดแล้วละ แล้วไอ้หนองนกกวักมันก็ไม่ได้เปลี่ยนไปสักเท่าไรหรอก น้ำสมชายเขาค้นเคยกับหนองน้ำนี้ดี"

ตลอดทางกลับบ้าน เราก็คุยกันมาตลอดเรื่องแหล่งน้ำทั้งหลาย ทำให้ผมได้รู้เพิ่มขึ้นอีกหลายอย่างถึงประโยชน์ของแหล่งน้ำเหล่านี้ ไม่น่าเชื่อนะครับว่า ถ้าใครเกิดเอาดินมาถมหนองน้ำพวกนี้จนหมด เวลาฝนตกมากๆ นอกจากผู้คนแถวๆนั้นจะแย่น้ำท่วม คนกรุงเทพฯก็จะเดือดร้อนจากน้ำท่วมด้วย นอกจากนี้ ถ้าไม่มีหนองบึงพวกนี้ พวกนกพวกเต่าปลาหลายชนิดที่เป็นประโยชน์กับคนก็จะหมดไปด้วย เพราะพวกมันไม่มีบ้านอาศัย แล้วคนเราก็จะเดือดร้อนด้วย

พวกเราออกเดินทางจากกรุงเทพฯตอนบ่าย ว่าจะถึงบ้านหนองนกกวักก็ค่ำแล้ว เลยไม่ได้แวะที่หนองน้ำกัน แต่ไม่เป็นไร พักเหนื่อยสักคนหนึ่งก่อน พรุ่งนี้ค่อยไปก็ได้

รุ่งขึ้นเช้า ผม น้ำสมชาย เจ้าจุก เจ้าก้านและปู่บุญมีก็รีบไปเที่ยวหนองน้ำกันทันที ระหว่างเดินไปที่หนองน้ำ พวกเรายังพบรถมอเตอร์ไซด์มาวิ่งแข่งกันอยู่เหมือนเดิม แต่ที่น่าแปลกใจก็คือบรรดารถบรรทุกคันใหญ่โตทั้งหลายที่วิ่งไปยังหนองนกกวัก

ผมเห็นแต่สะพานบรทุกดินเดิมกระบะทั้งนั้น น้ำสมชายบอก
พวกเรา ท่าทางจะไม่ดี รีบไปที่หนองนกวกักกันดีกว่า

พอไปถึงหนองน้ำ พวกเราก็ตกตะลึงกันไปหมด มีคน
กำลังจะถมหนองนกวกักกันครับ พวกเขาขนดินใส่รถบรรทุกมาเท
ใส่หนองน้ำคันแล้วคันเล่า มีรถแทรกเตอร์กำลังไถดินเหล่านี้
ให้เรียบ ท่าทางเป็นถนนให้รถคันต่อมาขนดินไปถมตรงกลางน้ำได้
เรื่อยๆ แยะแล้วครับ ตอนนี้พวกเขาถมดินไปถึงแถวๆ ที่พวกนก
วกักทำรังอยู่ด้วย พวกนกคงแย่นะๆ เลย

ปู่กับน้ำสมชายรีบวิ่งไปถามหัวหน้าคนงานที่อยู่แถวนั้น
ทันที ส่วนผมกับเพื่อนๆ ก็รีบวิ่งไปตามทางที่ถมดินไว้ พวกเราเป็น
ห่วงนกครับ

พอผมกับเพื่อนๆ วิ่งไปถึงที่หมาย พวกเราก็ไม่พบนก
วกักอยู่แถวนั้นเลย พวกมันคงอพยพกันไปหมด น่าขำดีนะครับ
เมื่อไม่นานมานี้ พวกเรายังรู้สึกว่เจ้านกวกักช่างหาที่ทำรังได้เก่ง
จัง อยู่ที่กอหญ้ารกๆ เกือบถึงกลางหนองน้ำ ใครคิดจะเข้ามาจับ
นกก็คงลำบากลำบากหน่อยเพราะหญ้ารก น้ำลึก แต่ตอนนี้ผมกับ
เพื่อนๆ กลับวิ่งมาถึงตรงนี้ได้ง่ายๆ แต่เราก็ไม่พบอะไรเลย

แล้วเราก็พบรังนกวกักเข้าจนได้ ไม่มีนกอยู่หรอกครับ
รังนกทำด้วยกิ่งไม้เล็กๆ แต่กระจัดกระจายหมดเพราะถูกดินทับ
มีไข่นกวกักที่เรอยากเห็นนักหนาอยู่ 4-5 ฟอง ไข่ใบเล็กๆ กว่า
ไข่ไก่หน่อยนึง สีขาวอมชมพู มีจุดสีน้ำตาลบนเปลือกไข่ แต่น่า
เสียดาย ไข่ทุกฟองแตกหมดแล้ว ผมกับเพื่อนๆ เสร้าใจมาก แต่
ยังครับ ยังเหลือไข่อีกฟองหนึ่ง เจ้าจุกร้องว่า

"ยังเหลือไข้อยู่ พวกเรารีบเก็บเอาไปพักเร็ว จะได้เลี้ยง
นกนกวิกกัน"

ผมกับเพื่อนๆ รีบประคองไข่ฟองน้อยที่ยังเหลืออยู่กลับไป
หาปู่ทันที เมื่อไปถึง นำสมชายกับปู่คุยกับหัวหน้าคนงานเสร็จแล้ว
พอเห็นว่าพวกเรานำอะไรกลับมา ปู่ก็บอกพวกเราว่า

"แม่นกคงทิ้งรังไปนานแล้ว น่าเสียดาย ลูกนกยังไม่เป็น
ตัว แม่มันเลยพาอพยพไปด้วยไม่ได้ น่าจะลองเอาไข่ไปพักดู อาจ
จะรอดได้"

ตอนเดินกลับ พวกผู้ใหญ่บอกว่า มีเจ้าของบริษัทแห่งหนึ่ง
จะมาถมน้องน้ำแห่งนี้ทำโรงงานอะไรอย่างหนึ่ง แต่ปู่บอกว่า
พวกเขาไม่น่าจะมีสิทธิ์ทำอย่างนั้นได้ เพราะหนองนกวิกเป็นที่
สาธารณะ ถ้าจะมีเรื่องไม่ชอบมาพากล นำสมชายก็เลยบอกว่า
ตอนนี้แหล่งน้ำหลายแห่งก็กำลังเจอปัญหาแบบนี้เหมือนกัน น่าจะ
ต้องพยายามทำข่าวเหล่านี้ เพื่อเผยแพร่ให้ชาวบ้านได้รู้ ปู่ก็เลย
พูดว่า

"ข้าจะช่วยเอ็ง เจ้าสมชาย ข้าไม่ยอมหรือกะ จู่ๆ ใคร
จะมาถมน้องน้ำของชาวบ้านได้ ถ้าข้าไม่มีเสียงนกนกวิกฟัง
ข้าก็นอนไม่หลับสิวะ"

วันนั้นทั้งวัน เราก็คุยเรื่องนี้กันต่อ นำสมชายบอกว่า ต้อง
พยายามให้ชาวบ้านรู้ถึงประโยชน์ของหนองน้ำแห่งนี้ว่ามีอย่างไร
และถ้าหนองน้ำนี้หายไป กลายเป็นโรงงานจะเกิดอะไรขึ้น นำ
สมชายบอกว่า

"ถ้าเกิดสร้างโรงงานขึ้นมาก ก็จะมีปัญหาขยะ ปัญหา

มลพิษ และถ้ามีคนงานจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยมากๆ ก็อาจเกิด
ปัญหาได้อีกมากมาย และถ้าเป็นแบบนี้หลายๆ หมู่บ้าน ปัญหาก็จะ
ยิ่งมารวมกันมากขึ้น ก่อนเราจะแยกย้ายกันไป น่ายังบอกอีกว่า

"ที่สำคัญ เราต้องทำให้ชาวบ้านเข้าใจว่า ที่จริง พวกเขา
เป็นเจ้าของบ้าน เป็นเจ้าของหนองน้ำแห่งนี้ทุกคน พวกเขามีสิทธิ
ตัดสินใจว่า จะทำอะไรกับทรัพยากรในบ้านเกิดตัวเอง"

ปู่ก็เลยพูดต่อว่า

"ปู่จะรับหน้าที่ในการช่วยพูดกับชาวบ้านให้เข้าใจเรื่อง
นี้เอง" ผมว่าปู่ต้องทำได้แน่ครับ น้าสมชายบอกว่า จะพาคณะ
นักข่าวมาทำข่าวที่นี้ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า และจะสัมภาษณ์ปู่ลง
หนังสือพิมพ์พร้อมกับออกโทรทัศน์ด้วย ปู่ถ้าจะดังใหญ่แล้วครับ

ส่วนไข่นกกวก เจ้าจุกกับเจ้าก้านรับอาสาลองเอาไปพักดู
เพราะเจ้าสองคนนี่เก่งเรื่องเลี้ยงนกมากครับ ผมหวังว่าไข่นกฟัก
เป็นตัวได้และเลี้ยงรอด อย่างน้อยเราก็ยังพอช่วยชีวิตนกไว้ได้
หนึ่งตัว

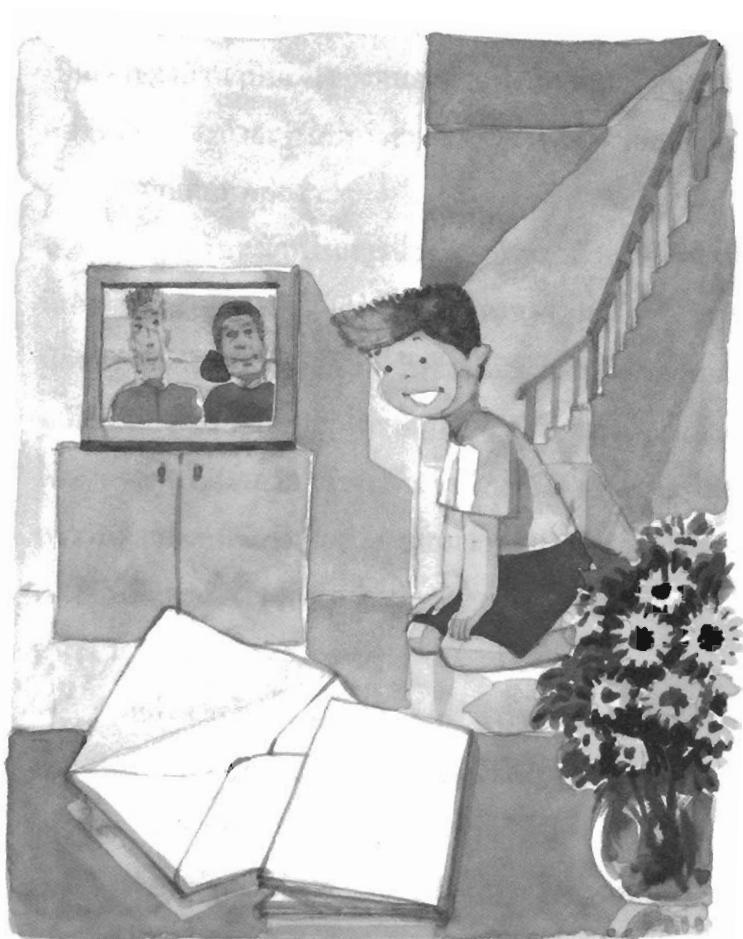
หลังจากวันนั้น น้าสมชายก็พาพรรคพวกมาทำข่าวเรื่อง
หนองนกกวก การถมดินหยุดลง แต่น้าสมชายบอกว่า เรื่องยัง
ไม่ยุติลงง่ายๆ ทั้งที่บ้านเราและที่อื่นด้วย

ส่วนปู่กับย่าก็ทำหน้าที่เป็นแกนนำชาวบ้านหนองนกกวก
ในการทำงานครับ

ในช่วงนั้น ผมก็ต้องตั้งใจดูหนังสือมากขึ้น เพื่อสอบเข้า
เรียนโรงเรียนในกรุงเทพฯ เลยไม่ค่อยมีเวลามาที่บ้านปู่มีกับย่ามา
เท่าไรนัก

ส่วนเจ้าลูกกับเจ้ากาน ก็ฝึกไข่นกได้สำเร็จ ทั้งสองคน
ช่วยกันเลี้ยงเจ้านกแก้วเป็นอย่างดี จนมันตัวโตมาหลายครีบ เรา
สามคนตั้งชื่อมันว่าเจ้ารอดครับ

๑๑. จดหมายจากบ้าน

ตอนนี้ผมเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ แล้วครับ ผมสอบเข้าโรงเรียนที่นำเสนอจิตสอนอยู่ได้ครับ ก็เลยมาพักที่บ้านนำเสนอจิตด้วยเลย ผมยังคงติดต่อกับปู้มียามาทางจดหมายอย่างสม่ำเสมอ ยามักจะถามผมอยู่เรื่อยว่า อยากจะเป็นอะไร แต่ผมก็ยังตอบไม่ได้สักทีหนึ่ง แต่ปู้มีก็จะเขียนมาบอกผมว่า

"เจ้ก่อนดินเฮ้ย ปู้ไม่สนใจหรอกว่า เอ็งจะเรียนอะไร โตขึ้นจะเป็นครู เป็นหมอ เป็นทหาร เป็นช่างหรือเป็นคนค้าขาย ข้อสำคัญ ปู้ขอให้เอ็งเรียนวิชาที่เอ็งอยากจะเป็นให้เก่ง ให้รู้จริง เป็นครูก็เป็นครูที่สอนเก่ง เป็นหมอก็รักษาคคนได้ดี แต่ที่สำคัญ พ่อเอ็งเก่งแล้ว เอ็งห้ามหลงเด็ดขาด คนเรามักหลงในวิชาที่ตัวเองเรียนมากเกินไป พอเจอปัญหาอะไรก็ชอบแก้ปัญหามาแบบที่ตัวเองเรียนมา คนเป็นนักกฎหมายก็แก้ปัญหามาแบบนักกฎหมาย คนเป็นครูก็แก้ปัญหามาแบบครู พ่อค้าก็แก้ปัญหามาแบบพ่อค้า ไม่ยอมดู ยอมฟังคนอื่น ๆ เรื่องมันก็เลยยุ่งอยู่ทุกวันนี้แหละ"

ผมอ่านจดหมายของปู่แล้วก็ยังงงอยู่ ยังไม่เข้าใจดีนัก
แต่ก็เก็บจดหมายฉบับนี้ไว้อ่านเรื่อย ๆ ผมคงเข้าใจมากขึ้นทีละนิด

ตอนนี้ทั้งปู่มีกับย่ามาของผมไม่ค่อยได้อยู่ติดบ้านแล้วละ
ครับ ทั้งสองท่านเดินทางไปหลายจังหวัด ไปพูดเรื่องสุขภาพกับสิ่ง
แวดล้อม ให้ผู้คนที่ต่าง ๆ ได้ฟังกัน ปู่กับย่าบอกว่า ก่อนตายขอทำ
ประโยชน์กับผู้คนสักหน่อย จะเหนียวก็ยอม ตอนนี้ ผมต้องขอจบ
บันทึกฉบับนี้แต่เพียงแค่นี้แหละครับ จะรีบไปดูเสียหน่อย ค่ะนี่ปู่มี
กับย่ามาออกโทรทัศน์อีกแล้วครับ

ป ขอขอบคุณ

บันทึกของเด็กชายก้องนิติน เขียนขึ้นจาก ข้อมูลทางวิชาการ ที่จัดเตรียมโดย เครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ และ นักวิชาการ ดังรายนามท้ายนี้

1. นพ.ดร.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์

สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

หัวข้อ : เหตุปัจจัยที่ก่อวิกฤติสุขภาพของคนไทย : ความเชื่อ ทัศนคติและกระบวนการทัศน์ต่อระบบสุขภาพ

2. พญ.จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ

เครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : (1) สรรพสิ่งล้วนเปลี่ยนแปลงผ่าน : การเปลี่ยนผ่านทางจิตวิญญาณ

(2) เหตุปัจจัยที่ก่อวิกฤติสุขภาพของคนไทย :

ผลการพัฒนาที่ละเลยจิตวิญญาณและสังคม

(3) สร้างสุขภาพประชากรกลุ่มต่างๆ : การสร้างสุขภาพเด็กไทยรุ่นใหม่

3. คุณชาญเชาว์ ไชยานุกิจ

สถาบันกฎหมายอาญา

หัวข้อ : กลไกของระบบสุขภาพใหม่ : พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ

4. อาจารย์เดชรัต สุขกำเนิด

ชุดโครงการการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : สรรพสิ่งล้วนเปลี่ยนแปลงผ่าน : เศรษฐกิจและวิถีชีวิตที่แปรเปลี่ยน

5. ดร.ทิพย์วรรณ ธนไพศาล

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

หัวข้อ : เทคโนโลยีในสหัสวรรษใหม่ : เทคโนโลยีพันธุกรรมมนุษย์ และโอกาสใหม่ทางสุขภาพ

6. คุณธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

หัวข้อ : เหตุปัจจัยที่ก่อวิกฤติสุขภาพของคนไทย : กลไกสังคม การเมืองที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาคมในการ อภิบาลระบบสุขภาพ

7. นพ.ประเวศ ดันดีพิวัฒนสกุล

กรมสุขภาพจิตชุมชน กระทรวงสาธารณสุข

หัวข้อ : ความรู้และวิวัฒนาการการติดตามเฝ้าระวังภาวะฉุกเฉินทางสุขภาพ
อันเกิดจากภาวะแปรปรวนทางสังคม

8. รศ.พญ.พรพันธ์ บุญรัตพันธุ์

เครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : (1) การสร้างสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์
(2) การสร้างสุขภาพเยาวชนไทย

9. รศ.พญ.พรพันธ์ บุญรัตพันธุ์, ผศ.อังสนา บุญธรรม

และ ผศ.ดร.ชนินทร์ เจริญกุล

เครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : การสร้างสุขภาพและความปลอดภัยของคนไทยวัยแรงงาน

10. รศ.พญ.เยาวรัตน์ ปรีกษ์งาม

เครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : (1) สรรพสิ่งล้วนเปลี่ยนผ่าน : การเปลี่ยนผ่านทางประชากร
และระบาดวิทยา
(2) วิถีทางสุขภาพของคนไทย : สาเหตุการตายและป่วยที่เป็นภาระ
ทางสังคม
(3) วิถีทางสุขภาพของคนไทย : ร่ายจ่ายเพื่อสุขภาพ
(4) การสร้างวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพของคนไทยวัยทอง (60 ปีขึ้นไป)

11. ดร.วัฒนา ส.จันเจริญ

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ : เหตุปัจจัยที่ก่อวิกฤติสุขภาพของคนไทย : ความเสี่ยงมูลฐานในการพึ่งพา
ความรู้ เทคโนโลยีจากต่างประเทศ

12. นพ.วิฑูร พูลเจริญ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

หัวข้อ : (1) สรรพสิ่งล้วนเปลี่ยนผ่าน : การเปลี่ยนผ่านทางสังคมการเมือง
(2) การสร้างเสริมสุขภาพ และปรับนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ
(3) กลไกของระบบสุขภาพใหม่ : ทิศทางและวิถีทางของการ
จัดการสุขภาพใหม่
(4) ยุทธวิธีจัดการการเปลี่ยนผ่าน

13. รศ.นพ.วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์

กรมสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หัวข้อ : การป้องกันภาวะที่คุกคามสุขภาพ

14. ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา

หัวข้อ : เทคโนโลยีในสหัสวรรษใหม่ : เทคโนโลยีสารสนเทศและ
โอกาสทางสุขภาพ

15. ผศ.ดร.เสาวคนธ์ รัตนวิจิตรศิลป์

คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ : วิถีทางสุขภาพของคนไทย:โครงสร้างเทคโนโลยีที่อ่อนแอและ
ไม่สามารถพึ่งพาตนเอง

16. ดร.สุวรรณี อัสวกุลชัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

หัวข้อ : เทคโนโลยีในสหัสวรรษใหม่ : เทคโนโลยีระดับสูงกับการปรับเปลี่ยน
ระบบสุขภาพของคน

17. นพ.อำพล จินตาวัฒนะ

สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ

หัวข้อ : (1) ระบบสุขภาพที่พัฒนาขึ้นมาอย่างแยกส่วน

(2) การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และโครงสร้างระบบสุขภาพ

18. คุณอนุโลม จันทร์รุ่งมณีกุล

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

หัวข้อ : เหตุปัจจัยที่ก่อวิกฤติสุขภาพของคนไทย : ความไม่เท่าทันการบริโภค
ข้อมูลข่าวสาร

หมายเหตุ

พญ. เยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม ผู้จัดการเครือข่ายนักวิจัย
สถานะสุขภาพแห่งชาติ โทร. 0-2965-9840 ถึง 42
yawarotp@yahoo.com

กอนดิน เป็นตัวแทนของชีวิตคนไทย
ที่ต้องเผชิญ ต้องพบเจอ คลุกคลีและวนเวียน
กับปัญหาต่างๆ ทางสังคม ความเป็นอยู่
ทุกๆ เรื่อง ที่เกี่ยวกับสุขภาวะของเราทุกคน
ไม่ว่าจะอยู่เมือง หรืออยู่ในชนบท
แล้วเรามีความสามารถอะไรที่จะเผชิญกับมัน

หนังสือเล่มนี้แสดงทั้งวิถีชีวิต แนวคิด
และวิธีปฏิบัติ ที่ทำให้เราเห็นว่ามันมีปัญหามา
เกิดขึ้นมากมาย แต่ก็เชื่อว่าเราจะต้องยอม
จำนนกับมัน มีอะไรอีกหลายๆ อย่างที่เรา
สามารถร่วมมือช่วยกันแก้ไขได้

เรื่องบางเรื่องใกล้ตัวเราเหลือเกิน
แต่ไม่เคยได้มองได้คิดถึงมัน กอนดิน
ตากับยาย และอีกหลายๆ คนในเรื่อง
พาเราไปสัมผัสชีวิต สุขภาพ ภูมิปัญญา
ที่หลากหลาย มีปรัชญาหลบซ่อนอยู่ใน กอนดิน
ที่หลากหลายในมิติ ลองค้นหามันดูบ้างสิ

อ่านง่าย สนุก แບบคาย คิดว่าผู้ใหญ่ เด็ก
คงได้อะไรจากเรื่องนี้ไม่น้อยทีเดียว

ถ้าไม่ดูที่มาของหนังสือเล่มนี้ เราจะไม่เชื่อเลยว่า
มันคือ เรื่องที่แต่งมาจากผลการวิจัย
ที่ทำเป็นรายงานประจำปี สุขภาพคนไทย

ห้องสมุด ๓๐๐ ปี เสน่ห์พระมเหศวร

00000016

เพื่อสุขภาพคนไทย
alsa

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ISBN 974-294-740-6

9 789742 947408

